

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 6 d'abril del 1933

SUMARI

A les cinc i vint minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Riera al senyor Conseller Delegat sobre el padró de cèdules de Martorell.

Parla, per al·lusions, el senyor Tries de Bes.

Manifestacions del senyor Riera.

Resposta del senyor Conseller Delegat.

Prec del senyor Vallès i Pujals al senyor Conseller de Governació en relació al traspass de serveis de l'Administració Local.

Intervenció del senyor Conseller Delegat.

Resta suspesa la interpel·lació referent a l'Assemblea Agrícola de Lleida.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments de Catalunya.

Lectura del dictamen i de dos articles addicionals signats, l'un, pels senyors Arnau, Bilbeny, Rierra, Sel·lès i Fontbernà, i l'altre, pels senyors Serra i Hunter, Dalmau, Soler i Bru i Andreu.

Intervenció del senyor Vidal i Guardiola.

Li contesta el senyor Mestres, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Mestres.

Intervenció del senyor Conseller de Finances.

Comença la discussió de l'articulat.

Manifestacions del senyor Vidal i Guardiola.

El senyor Mestres, per la Comissió, declara acceptar la primera esmena.

Rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Mestres.

Intervé el senyor Conseller de Finances.

Es suspèn la sessió per quinze minuts, per a donar una nova redacció a l'esmena que es discuteix.

Represa la sessió, el senyor Mestres dóna compte de l'esmena que es fa al dictamen, que resta aprovada com a article addicional.

El senyor Farreres, per la Comissió, no accepta l'altra esmena que ha estat presentada.

Intervenien els senyors Vidal i Guardiola i Soler i Bru, i és retirada.

Es aprovat, unànimement, el Projecte de Llei.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

Lectura de la redacció definitiva de l'article 35 (34 del Projecte).

Discussió de la totalitat del capítol II del títol III.

El senyor Ventosa i Calvell consumeix un torn en contra.

Resposta del senyor Rovira i Virgili, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Ventosa i Calvell i Rovira i Virgili.

El senyor Ruiz i Ponseti consumeix el segon torn en contra.

Intervenció del senyor Xirau.

Resposta del senyor Espanya al senyor Ruiz i Ponseti.

Es suspèn aquesta discussió i segueix l'ordre del dia.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.

Es dona lectura a una esmena presentada a l'apartat primer de l'article 2.º, signada pels senyors Lluhi, Balart, Mora, Xirau i Viadiu.

Resta suspesa aquesta discussió.

Lectura del dictamen de la Comissió de Governació sobre la Proposició de Llei relativa a la pròrroga del mandat dels Regidors.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i vint de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Conseller d'Agricultura i Economia.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes sobre el padró de cèdules de Martorell

El Sr. PRESIDENT: El senyor Riera té la paraula.

El Sr. RIERA: Per a dirigir un prec al senyor Conseller Delegat. L'altre dia, parlant-se aquí de la confecció del padró de cèdules de Martorell i esmentant-se una quantitat, jo vaig fer una interrupció sobre la cèdula d'un amic meu. Segons es digué, aquella cèdula era de 25 pessetes, i en realitat és de 70 pessetes, i jo poso a la disposició de la Cambra i a la del senyor Conseller Delegat un informe en virtut del qual es demostra que l'esmentat senyor ha pagat la quantitat de 70 pessetes. La cèdula no la porto perquè, com que no correspon al present exercici, va perdre's. El referit senyor, en llegir a la premsa que havia pagat una cèdula de menor quantitat, va procurar-se aquest informe que poso avui en mans del senyor Conseller Delegat per demostrar què jo, en la meua interrupció, estava en el cert.

El Sr. TRIES DE BES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tries de Bes.

El Sr. TRIES DE BES: Jo vaig esmentar l'altre dia, en referir-me a l'escandalós reparti-

ment de cèdules de Martorell, diverses quantitats, i el senyor Riera n'ha contradit solament una. En aquesta cotradicció jo li reconec la bona fe, ja que la cèdula que té actualment el senyor Tolosa és de 70 pessetes; però puc dir al senyor Riera, al senyor Conseller Delegat i a tota la Cambra, que en el padró de cèdules confeccionat per l'Ajuntament de Martorell — que és al que es referia al meu prec — hi figura amb 25 pessetes, i el senyor Tolosa, veient que el seu cas, veritablement escandalós, era comentat a Martorell d'una manera no molt favorable, va procurar espontàniament que li augmentessin la cèdula després de la reclamació dels perjudicats.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Tries de Bes té la paraula per a un altre prec.

El Sr. TRIES DE BES: Com que l'assumpte al qual volia referir-me desitjava posar-lo de manifest en presència del Conseller de Governació i n'és absent, prego que es consideri ajornat aquest prec.

El Sr. PRESIDENT: Jo tenia la impressió de què desitjava parlar per a formular un altre prec, però m'he confós, ja que qui s'havia atansat a la taula era el senyor Vallès i Pujals, el seu veí d'escó.

El Sr. RIERA: Demano per parlar.

El Sr. TRIES DE BES: Molt agraït a la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: S'ha demostrat que la meua interrupció, sense parlar de murmuracions, es referia a una cosa certa, ja que la cèdula del senyor Tolosa és de 70 pessetes.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En contestar, l'altre dia, al senyor Tries de Bes ja vaig donar compte de la història i del procés d'aquesta qüestió, preguntant, tan bon punt es varen fer les indicacions sobre el repartiment de Martorell, que se'm portessin proves. Nosaltres estem sempre satisfets quan es presenten les proves, i, en aquest sentit, agraeixo l'acte del senyor Riera, i s'afegirà el document que presenta a l'expedient com una prova més.

Del traspàs dels serveis d'Administració Local

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Recordaran els senyors Diputats que fa bastant de temps, en una interpellació adreçada al senyor Conseller de Governació a propòsit d'Administració Local, em planyia de què des de la Generalitat no s'hagués donat una major eficàcia al traspàs de serveis d'Administració Local en el sentit de què totes les dependències dels Ajuntaments fossin dirigides per la Generalitat i no pas pels Governadors. També vaig dir que continuaven els Governadors intervenint en assumptes relacionats amb afers municipals. Com que la cosa ha continuat com estava després de la meua interpellació, he recollit un document que té aquell vador a què es referia ara mateix el senyor Conseller Delegat i en el qual es recolza la meua queixa, i demostra que el que jo manifestava continua fent-se. Tinc un ofici original que és revelador d'això. La Comissaria de Girona va prendre un acord per a comunicar-ne un de l'Ajuntament. Un empleat de la Comissaria de Girona fou destinat per a inspeccionar un Municipi, per la qual inspecció, després va presentar un compte de dietes a la Comissaria, i es diu que qui ha de pagar és l'Ajuntament. La Comissaria va prendre l'acord de comunicar a l'esmentat Ajuntament que havia de pagar, i es comunicava, a l'ensèms, que el Governador civil ordenés el pagament de les dietes; i la Comissaria de Girona s'adreça al Governador demanant que es fes un ofici a l'Ajuntament per al pagament de les dietes al funcionari. Després del traspàs de serveis, això no pot ocórrer, perquè qui ha de donar les ordres a l'Ajuntament és la Comissaria de la Generalitat, però mai han de cursar-se pel conducte del Governador, com es feia abans: i com que això continua fent-se, ho comunico per a pregar que es traslladi aquest prec al senyor Conseller de Governació, per tal que es procuri evitar que això continuï en el successiu, tota vegada que dóna als Ajuntaments la sensació que estan encara subjectes al Governador civil, quan les comunicacions de la Generalitat es dirigeixen pel conducte del Governador.

Finalment, he de fer un petit incís, que encara que sembli un detall sense importància, la té, al meu entendre, i és que aquest ofici, que està redactat en català, porta la signatura del Governador de Girona en castellà, ja que diu: «Luis Prunés». Es clar que això deu ésser una distracció. Res més, sinó demanar al senyor Conseller Delegat i a la Mesa que trameti aquest prec al senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En la part que fa referència concretament al fet, amb molt de gust el transmetrem al senyor Conseller de Governació. Jo he d'advertir, de totes maneres, que si vol anar trobant en l'adaptació de serveis de tanta complexitat com representen els de l'Administració Local, petit defectes en el moment de la seva implantació, li serà molt fàcil de trobar-los no un, sinó dotzenes. L'altre dia parlava aquí la V. S. d'un cas de molta més importància i veia com hi podia haver qüestions d'interferència. Ara, jo no he de referir-me a coses d'importància, però en qüestions de detall ha d'ésser sempre fàcil que hi pugui haver petites coses; i efectivament, els que s'han de dirigir als Ajuntaments han d'ésser els Comissaris. Precisament avui, jo, per illustrar al senyor Vallès i Pujals, resseguia tots els documents despatxats pel Departament de la Presidència, que fan referència als assumptes d'Ajuntaments, que han de passar per Delegacions i que s'han de vincular per la Presidència. N'hi havia tres mil dos-cents en el mes de març, tres mil dos-cents que han passat per la Generalitat, precisament a base d'aquesta nova administració. Em sembla que el fet de què en un assumpte, que sempre es xifra per milers, puguin venir petites coses com aquesta, té una importància tan nímia i tan insignificant, que no pot influir en res, i efectivament el traspàs de Règim Local vol dir que els Ajuntaments s'han de dirigir als organismes de la Generalitat.

Interpellació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea Agrícola de Lleida

El Sr. PRESIDENT: Finit el període de prec i preguntes. Hi havia la interpellació sobre l'Assemblea de Lleida, però com que el senyor Lloret, que hi vol intervenir, per causes alienes a la seva voluntat no pot prendre part en aquesta interpellació, resta suspesa en el dia d'avui.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Es llegirà novament el dictamen. (*El senyor Secretari el llegeix.*) Amb tot i que s'ha de discutir l'articulat, per orientar millor la discussió es donarà compte d'una esmena que s'ha presentat.

El Sr. SECRETARI: «Al Parlament: Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar que sigui afegit al Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments de Catalunya el següent article adicional transitori:

«Aquesta Llei regirà per als Pressupostos del corrent any 1933 dels Ajuntaments de Catalunya, aprovats en les condicions abans dites i que estan avui sotmesos a l'aprovació definitiva.»

Palau del Parlament, 6 d'abril del 1933. — Arnau i Cortina, Bilbeny, Riera, Sellés i Fontbernàt.»

«Al Parlament: Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de proposar que sigui afegit al Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments de Catalunya el següent article addicional:

«Quan es tracta de Pressupostos extraordinaris, l'aprovació definitiva quedarà condicionada a l'aprovació del Govern de la Generalitat.»

Palau del Parlament, 6 d'abril del 1933. — Serra i Hünter, Dalmau, Soler i Bru i Andreu.»

El Sr. PRESIDENT: Comença la discussió de la totalitat. Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Es tracta d'un Projecte relativament senzill al qual la nostra Minoria no ha formulat vot particular, si bé a la Comissió de Finances va formular diverses observacions. Nosaltres compremem que l'Estatut municipal era potser massa rígid en les qüestions de *quòrum* per a l'aprovació de Pressupostos; compremem que en els moments actuals de transició poden concórrer una sèrie de raons en virtut de les quals no existeixin a les sessions municipals tots els Regidors. I si no fos més que això, seria lògic, seria indispensable donar als Ajuntaments un mitjà de defensa contra el procediment massa senzill al qual podrien acudir uns quants Regidors separant-se de l'assistència a les seccions de Pressupostos i deixant en realitat a una ciutat, a un poble, sense Pressupost. Per aquesta raó fonamental, nostres vàrem creure que no havíem de formular un vot particular contra el principi del Projecte de Llei; però vàrem formular unes quantes observacions, algunes d'elles, crec jo, bastant fonamentals, que en part vénen recollides en les esmenes que s'han llegit aquí i que no procedeixen de la Comissió, sinó que són d'origen més recent.

Em referiré, abans de parlar de les esmenes, a l'observació més important que nosaltres vàrem fer i que la majoria de la Comissió va tenir l'amabilitat d'acollir — no dic de recollir, però sí d'acollir — i que jo espero que en la resposta que vulguin donar-me el senyor President de la Comissió o el seu representant que prengui la paraula tindrà l'amabilitat de ratificar-la. Nosaltres vàrem observar a la Comissió que l'Estatut municipal era molt rígid en matèria del quòrum quan es tractava de votar Pressupostos; però l'Estatut municipal té una altra rigidesa, i és que els primers articles del llibre segon, que són els que es refereixen a la matèria pressupostària, és a dir, tot el llibre segon, que és llei de la República i aplicable als Ajuntaments de Catalunya mentre no es faci una nova Llei municipal, aquests articles contenen una sèrie de preceptes molt clars, molt categòrics i molt rigorosos, respecte, no tant a la tramitació que s'ha de seguir per a aprovar un Pressupost, sinó una sèrie de garanties que s'han d'observar durant la tramitació d'aquest Pressupost i en la seva confecció, garanties que arriben inclús al contingut del mateix Pressupost, en el sentit de que aquest Pressupost sempre ha d'estar nivellat i que durant la seva confecció l'Alcalde o qui el representi a la Comissió de Finances,

si n'hi ha una a l'Ajuntament, ha de demanar la relació completa de tots els deutes de l'Ajuntament i ha de demanar una sèrie de certificacions a la Intervenció, certificacions que han de servir de base a les xifres del Pressupost, de manera que l'Ajuntament no és amo absolut en la confecció del Pressupost, sinó que s'han d'observar, tant en el que es refereix a les despeses com a les entrades, els preceptes, com dic, molt rigorosos d'aquests articles de l'Estatut municipal. Doncs bé, aquest article que es refereix a la nivellació obligatòria del Pressupost, l'article que es refereix a la consignació forçosa de tots els deutes de l'Ajuntament com a partida preferent abans de consignar una sola pesseta per despeses voluntàries, l'article que es refereix a la petició de certificacions a la Intervenció acreditatives de què el Pressupost no es fa amb un dèficit inicial o bé que la nivellació no és simulada, tots aquests articles, no ja en Ajuntaments importants, sinó en Ajuntaments petits, han caigut en absolut en desús. Nosaltres vàrem dir a la Comissió que és un xic estrany que un Poder legislatiu recordi l'observància de lleis que són vigents; però, senyors Diputats, hi ha alguna cosa que sembla que és més forta que el Poder legislatiu, que és el costum general. Aquest costum ens demostra als que hem hagut de veure Pressupostos municipals, que tots aquells preceptes que he citat i que no repetiré han caigut absolutament en desús, i si nosaltres hem cregut que no havíem d'oposar-nos al principi de simplificar els tràmits d'aprovació de Pressupostos per no deixar en mans d'uns quants senyors amb una senzilla abstenció, la clau per impedir que l'Ajuntament tingui Pressupost, era a condició que, d'una manera ben categòrica, el Parlament fes constar el seu criteri que en la tramitació dels Pressupostos s'havien d'observar tots aquests preceptes, que són vigents a Catalunya i que ho hauran d'ésser fins que no es faci una Llei de finances municipals o una Llei municipal. En aquest sentit, prego a la Comissió que tingui l'amabilitat de dir en quina forma creu convenient recollir la nostra indicació.

I quant a les esmenes, se n'han llegit dues, el text de les quals ha arribat ací d'una manera clara, però per una sola lectura no se'n ha pogut entendre exactament el sentit d'una. Es refereixen, si no m'equivoco, una als Pressupostos extraordinaris, en el sentit que les facilitats que nosaltres volem donar als Ajuntaments, perquè puguin provar sense el *quòrum* establert en l'Estatut municipal els Pressupostos; aquestes facilitats es refereixen exclusivament als Pressupostos ordinaris. Nosaltres creiem que això ve a recollir ja...

El Sr. MESTRES: No és ben bé això.

El Sr. FARRERES I DURAN: Em permet un aclariment? M'ha semblat entendre que deia que en el cas de Pressupostos caldria l'aprovació del Govern de la Generalitat com a major garantia d'aquests Pressupostos.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És a dir, ja ve a ésser una limitació d'aquella facultat explícita que deixaria als Ajuntaments que sense *quòrum* poguessin aprovar Pressupostos de massa transcendència. Però nosaltres, a aquesta esmena, voldríem formular-hi una altra observació. Des de que estem reunits aquí parlem constantment d'autonomia, però jo crec que infringim moltes

vegades més el principi d'autonomia de les que en parlem. Aquí hem fet una llei sobre els Ajuntaments per l'article 29, que és una infracció brutal de tots els principis d'autonomia; ara continuarem, demà o quan sigui, la discussió sobre el Projecte de Llei d'autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona, i la Comisió de Finances, per la força de les coses, ha faltat, evidentment, a la definició d'autonomia que ella s'havia donat, retirant una sèrie dels articles que representaven autoritzacions demanades per l'Ajuntament de Barcelona. Però ara anem al tercer cas, l'esmena aquesta de què quan es tracti de Pressupostos extraordinaris els haurà d'aprovar el Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: El Consell.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És igual, és una entitat aliena als Ajuntaments. I jo pregunto: ¿És que per a l'aprovació d'aquests Pressupostos el Consell haurà de mirar si s'han observat determinades normes, o bé els podrà aprovar a discreció? És a dir, ¿quines seran les facultats del Consell? ¿Mirar si en el Pressupost s'han observat aquella sèrie de normes, de regles a què jo em referia abans, i que, de fet, han caigut en desús, i tornarà els Pressupostos als Ajuntaments si no s'han observat, o bé les facultats del Consell seran discrecionals en el sentit de dir: «Aquest Pressupost m'agrada, jo l'aprovo; l'Ajuntament que me'l porta m'és simpàtic, i encara que el Pressupost no m'agradi, també l'aprovo; en canvi, si el Pressupost no m'agrada o si l'Ajuntament no m'és simpàtic, no l'aprovo»? Llavors, ens trobarem absolutament fora de les normes d'autonomia municipal, i per això creiem que, en vista d'aquest conjunt d'esmenes, valdria la pena que, sense entrar més del necessari en el fons del problema, la Comissió digués quin és el criteri oficial de la Majoria sobre aquesta qüestió.

L'altra esmena, si no l'he entès malament, es refereix a limitar el Pressupost del 1933 aquesta supressió del *quòrum*. És aquesta esmena la que s'ha sentit més deficientment. Jo demano als senyors de la Comissió que tinguin la bondat d'aclarir aquests punts, però, sobretot, el primer que he plantejat, que és l'essencial, que aquesta supressió del *quòrum* no vingui a coincidir amb una accentuació del desús en què han caigut les normes fonamentals per a la tramitació i aprovació dels Pressupostos.

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres.

El Sr. MESTRES: Tal com en el preàmbul de presentació del Projecte de Llei es diu, no és més que retornar el que ara és vigent segons l'Estatut municipal del 1924 aprovat per la Dictadura, a l'antiga Llei municipal. L'article és exactament el mateix, és a dir, evitar els inconvenients que representa el *quòrum*, obtenir el *quòrum* en certs moments i molt més si es té en compte la forma heterogènia en què estan constituïts la major part dels Ajuntaments de Catalunya degut a aquelles eleccions que més aviat varen ésser plebiscitàries, revolucionàries, que administratives i que per fer

una tasca contra aquest caràcter administratiu eminent dels Ajuntaments certes minories, en un moment donat, poden esmicolar l'Ajuntament en una forma quasi proporcional, com desitgen les VV. SS., en el Projecte de la nova Llei electoral, retirant-se una sèrie de minories, la qual cosa dona lloc a què no sigui possible aprovar aquests Pressupostos, infringint-se també articles d'aquest Estatut municipal, no perquè siguin aquests Pressupostos una negació de cap principi democràtic i administratiu, sinó únicament per fer impossible que pugui actuar una majoria relativa. Es presenten aquests entrebancs per a la no obtenció del *quòrum* i la forma més pràctica és, sense discutir els Pressupostos, sense entrar a veure si estan bé o malament, que això estaria bé, es retiren les minories i l'aprovació és impossible. Naturalment, contra això s'ha fet aquesta proposta de llei. Pel que deia el senyor Vidal i Guardiola, és veritat que la Comissió de Finances ja va recollir les seves manifestacions: no és pas funció de la Comissió de Finances fer una declaració explícita de què això es compleixi; això és més aviat cosa de Govern, és una funció completament de Govern la declaració que aquests tràmits seran legalment complerts. Coincidint amb el criteri del senyor Vidal i Guardiola, creiem que s'han de complir en tota la integritat. Aquest Projecte de Llei que presentem no és pas perquè els Ajuntaments hagin de fer la seva pròpia voluntat, sinó per a donar facilitats per a aquells que no saben complir en un moment donat el mandat del poble. Pel que es refereix a les altres esmenes, quan es discuteixin seran contestades cada una.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Poques paraules per a contestar al senyor Mestres, representant de la Comissió. Ha quedat aclarit un punt, i és que tots estem d'acord en la conveniència de recordar per procediments correctes, més que el formular un vot particular, perquè faria riure, recordar la vigència d'unes lleis vigents, però que han caigut en desús en molts Ajuntaments pel que fa a la tramitació i aprovació de Pressupostos. Jo agrairia solament al representant de la Comissió dues paraules sobre les esmenes que nosaltres no hem pogut estudiar i que coneixem fins a cert punt imperfectament per una sola lectura que se n'ha fet aquí. Si el senyor Mestres té la bondat de referir-s'hi, nosaltres exposarem els nostres punts de vista i restarà tot aclarit.

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres.

El Sr. MESTRES: Per observar al senyor Vidal i Guardiola que quan es discuteixin les esmenes se li contestarà.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Purament i exclusivament perquè portant aquest Projecte de Llei la meua signatura, no pugui considerar-se desatenció el

que no defensi breument aquest Projecte. La seva finalitat està ja demostrada, i tots els que han parlat del que feia referència a la possibilitat de què en algun cas hi haguessin unes certes absències que poguessin motivar la no aprovació del Projecte, em sembla que tots estan absolutament d'acord. Deia el senyor Vidal i Guardiola que hi havien altres preceptes que havien caigut en desús. Jo diria, si em permetéssiu aquelles excursions irònicament comentades per la Minoria de Lliga Catalana, que jo em veig forçat a fer en el camp del Dret administratiu, jo diria que el fet mateix de què alguns d'ells hagin caigut en desús és la demostració de què a l'Estatut municipal hi ha, efectivament, moltes coses bones, en la part sobretot que s'ha conservat com a llei de la República, i com que fou un Estatut no fet per una controvèrsia d'opinions diverses i després tampoc ha estat sotmès a revisió ordenada i sistemàtica en tot el seu conjunt, si, com he dit, hi ha moltes parts aprofitables i que estan molt bé, poden haver altres coses que la mateixa experiència hagi demostrat que s'han de corregir. Una d'aquestes que l'experiència ens ha demostrat precisament que ha de corregir-se ha estat aquesta qüestió dels quòrums, perquè nosaltres sabem que ja anteriorment es donaven molts casos en els quals es trobaven aquestes dificultats. El senyor Vidal i Guardiola, ell mateix, en la seva rectificació, m'ha dit les paraules que jo pensava dir-li, des del moment que ja hi ha una llei i si aquesta llei existeix és indubtable que continua en vigència. Nosaltres, per altra part, tindrem aquesta possibilitat en termini ben breu de poder fer aquesta tasca de revisió en aquelles coses que ens sembli que no estan bé de l'Estatut municipal, amb la nostra Llei municipal. Mentre la nostra Llei municipal no existeixi, no sigui deliberada i votada aquí, l'Estatut municipal, en aquelles coses que no hagin estat rectificades pel Parlament de Catalunya, és indubtable que està bé. Quant a les esmenes, com que el senyor Vidal i Guardiola també havia dit algunes paraules sobre el particular, jo pensava recollir-les, però després del que ha dit el senyor Mestres només he d'afegir que sobre allò de què parlava no hi ha cap atemptat a l'autonomia municipal; tots els pressupostos han d'ésser aprovats, tots els pressupostos han d'ésser aprovats pel Conseller de Finances. En aquest cas nosaltres prenem una senzilla precaució en el sentit de què el Pressupost extraordinari no pugui arribar a agafar un volum desproporcionadíssim a la importància del Pressupost municipal corrent, de manera que si es creia que era necessari aquest aclariment, per a donar la significació mateixa, el fet de dir que no es comprometessin les finances municipals amb un Pressupost extraordinari de molta importància, tampoc nosaltres no tindriem inconvenient en què aquest aclariment hi constés, perquè és la mateixa significació.

El Sr. PRESIDENT: Es dóna per discutida la totalitat d'aquest Projecte. Es va a passar ara a l'articulat i, per tant, a les esmenes i addicions que s'han presentat. El senyor Secretari tornarà a llegir-les. *(Se'n dóna lectura.)*

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo ja tenia la sensació de què no ho havia entès bé, i dema-

no a la Cambra perdó per aquesta confusió. Jo suposava que es tractava d'un article que més o menys deia que això s'aplicaria aquest any, o sigui que després tindriem ja una Llei municipal o el que fos, però no és així; aquí ve un article addicional a donar efecte retroactiu a aquest acord, la qual cosa vol dir que hi ha a Catalunya una pila de Pressupostos aprovats sense *quòrum* i nosaltres, aquí, d'un cop els aprovem tots. Nosaltres creiem francament que un acord d'aquesta transcendència, si es prengué s'hauria de prendre després de saber a quins Ajuntaments afecta i què ha succeït en aquests Ajuntaments perquè no s'hagi pogut reunir el *quòrum* necessari, perquè nosaltres de casos en els quals no s'ha reunit el *quòrum* necessari per a aprovar el Pressupost, en coneixem diversos i no tots tenen la mateixa significació. N'hi han de causes comprensibles, de causes justificades, i n'hi han, m'atreviria a dir — encara que no vull avançar-me a cap debat que es planteja, potser molt aviat aquí — de causes perfectament injustificades. Aprovar-los en bloc, sense coneixement dels fets, jo declaro francament, i ho dic ben públicament, que no ho havia entès i que, essent aquest el sentit de l'article addicional, no em sembla bé donar el meu vot.

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres, per la Comissió.

El Sr. MESTRES: En primer lloc, una cosa que no havia dit abans i és que la majoria de la Comissió accepta aquesta esmena. He de dir al senyor Vidal i Guardiola que, efectivament, jo crec que quan es fa i es presenta a l'aprovació de la Cambra un Projecte de Llei és normalment perquè s'han trobat casos en què això succeeix. És lògic i és veritat, perquè fer un Projecte de Llei sense que es donin casos seria ganes per part del Govern o de qui fos de perdre el temps. Com que hi ha aquests Ajuntaments que s'han trobat en aquestes circumstàncies que han donat motiu a la presentació d'aquest Projecte de Llei i que tenen obstaculitzada la seva vida municipal i el seu desenrotllament normal des del començament d'aquest any, naturalment, si ara nosaltres els apliquem aquest Projecte de Llei han d'aprovar una altra vegada el Pressupost, i per tant tenir-lo els vint dies que es necessiten per a les reclamacions i tornar-lo aquí, cosa que representa una pèrdua considerable de temps, pèrdua de dos o tres mesos. Pel que s'ha referit el senyor Vidal i Guardiola es pot dir d'un Ajuntament que es troba en aquest cas, que es troba amb un Pressupost que ha estat aprovat en aquestes condicions, perquè després de reiterades vegades, no una ni dues, potser cinc, de portar-se expressament a la sessió municipal, d'avisar-se àdhuc als Regidors de les diferents minories perquè assistissin a la seva discussió, no va ésser possible reunir el nombre de Regidors necessaris, essent això un obstacle per a l'aprovació d'aquest Pressupost sense que es presentés ni una reclamació, absolutament ni una, i, per tant, resta desvirtuat el que diu el senyor Vidal i Guardiola referent a aquest Ajuntament, que és el cas més normal que es troba.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Quin és?

El Sr. MESTRES: El de Vilanova i Geltrú.

(*Entra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

I és aquest el punt que aquí es debat. Un Pressupost presentat sense cap reclamació, i això vol dir que és un Pressupost normal, però que no se li han donat facilitats per a la seva aprovació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: A mesura que anem parlant, augmenta la meua disconformitat amb l'article addicional tal com està redactat. Jo voldria dir-li al senyor Mestres que els seus arguments m'han convençut del contrari del que sosté. El senyor Mestres ve a dir que el Parlament actua quan es troba amb fets determinats i que els anem a convalidar nosaltres. Nosaltres no som aquí l'organització de jubileus, nosaltres hem d'estudiar problemes de caràcter general i els hem de donar solucions, i, per consegüent, nosaltres, senyor Mestres, crec que si no hi ha altre remei hauríem de transformar aquest article addicional en una de dues formes: o bé dir, que sembla que seria el més lògic i senzill, que els Ajuntaments que es trobin en aquest cas tindran un termini, per exemple, de quinze dies i si vol el senyor Mestres d'un mes, perquè tornin a votar el Pressupost, emprant les noves normes, és a dir, sense necessitat del *quòrum*, o, si el senyor Mestres no accepta aquesta esmena, que jo crec que resoldria la qüestió d'un cop, em penso que seria el més senzill donar-los-hi el mes d'abril perquè dintre d'aquest mes els Ajuntaments es reunixin i votin en aquesta forma, perquè el dia de demà ens trobaríem amb altres problemes que es poden presentar constantment i nosaltres no podem preveure quan serà que se'ns digui que hi ha una situació de fet anormal i que el Parlament està per a convalidar-la. No, el Parlament, senyor Mestres, en definitiva està, com jo deia, per a plantejar problemes de caràcter general i per a donar una solució adequada. De manera que si el senyor Mestres i els companys de majoria de la Comissió estimen que aquesta solució és senzilla, jo crec que ens podríem posar d'acord i facilitar els tràmits. Aquests senyors que han votat un Pressupost sense *quòrum*, poden tornar a votar-lo, però és la qüestió de principi, a l'objecte que no consti que nosaltres amb massa facilitat convalidem coses passades i que donem efecte retroactiu a coses de poca importància. A més, nosaltres voldríem demanar, amb relació a això, que s'entengui bé que aquests Pressupostos han d'haver complert totes aquestes disposicions de l'Estatut municipal a què jo em referia abans, perquè de les paraules del senyor Conseller Delegat es desprèn que el convenciment que ell té, i que potser compartim nosaltres, que l'Estatut municipal conté preceptes fàcilment aplicables i preceptes que han d'ésser revisats. Des del punt en què el Govern ens proposa revisar el precepte que es refereix al *quòrum* i no ens proposa revisar els altres preceptes a què jo em referia i que són essencials per a la contextura d'un Pressupost, vol dir que aquests preceptes han d'ésser observats i que, per consegüent, si el Pressupost ha mancat a algun d'aquests preceptes, aquest Pressupost no pot ésser aprovat pel Consell de Govern ni molt menys hauria de resultar implícita-

ment convalidat per un acord que nosaltres prenguéssim aquí sense un coneixement exacte del fet. Jo crec que la cosa més senzilla seria que s'afegís en lloc d'aquest article, un que digués: «Els Ajuntaments que es trobin sense un Pressupost degudament aprovat, tindran tot el mes d'abril per a convalidar-lo sense necessitat del *quòrum*.» Amb això jo crec que quedaria salvada la principal objecció que nosaltres hem de fer.

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres.

El Sr. MESTRES: Això ho acceptaria la Comissió en el cas, per exemple, de fer una distinció d'Ajuntaments, amb Pressupostos que hagin estat impugnats i altres que no ho hagin estat; i es comprèn perfectament, perquè, ¿què ha estat, anem a veure, què ha estat el que han fet aquestes Minories en aquests Ajuntaments? Una tasca perquè no s'aproves un Pressupost determinat. Com? Retirant-se de l'Ajuntament perquè no han tingut mitjans, dintre de la discussió, de trobar res mal fet en aquests Pressupostos. Si hi haguessin trobat alguna reclamació a fer, jo suposo que ells, en el tràmit legal, haurien acudit a aquest tràmit normal. No havent-hi acudit, és obstaculitzar solament la funció municipal d'aquells Ajuntaments, i si nosaltres, per consegüent, donem ara aquest termini de quinze dies, afegint-hi després l'exposició pública i tot el demés, ens trobaríem que passarien dos o tres mesos més.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no voldria molestar la Cambra, però crec que estem tan a prop uns del altres, que si el senyor Mestres es dona compte que el que a nosaltres ens preocupa sobretot és el respecte d'una qüestió de principi que es pot plantejar cada dia, i què, amb la seva solució, s'allunya d'aquest respecte, perquè ens porta inclús a fer d'administratiu, dona al Parlament una tasca que no li correspon, que és la d'entrar en detalls i aprovar el Pressupost. Jo crec que si el senyor Mestres i els seus companys de Comissió es fixessin en això, nosaltres, en quant a la redacció de les facilitats que s'hagin de donar a aquests Ajuntaments, perquè els tràmits siguin més ràpids i els nous Pressupostos puguin regir tot seguit, nosaltres no hi hem de posar cap dificultat. Ens interessa salvar el principi, que no ens convertim en una oficina burocràtica per a aprovar Ajuntaments. Jo crec que amb aquesta fórmula podríem ja arribar a un text que pogués ésser aprovat per unanimitat.

El Sr. PRESIDENT: Estic disposat, si ho creu oportú la Cambra, a suspendre la sessió per deu o quinze minuts, per tal que es puguin posar d'acord els senyors Diputats.

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres.

El Sr. MESTRES: Efectivament, per a facilitar l'acord en aquest article, per a veure si es troba la solució per a fer una redacció definitiva, la Comissió pot reunir-se ara.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat i Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Complementament d'acord amb el que indicava el senyor Vidal i Guardiola i amb el que indicava el senyor Mestres, de què això torni a la Comissió per a veure la redacció definitiva d'aquest article. Però, com que el senyor Vidal i Guardiola havia fet al voltant d'aquest punt algunes manifestacions, a mi m'interessa aclarir-les i indicar quina és l'opinió del Govern respecte a aquest afer. Nosaltres no venim aquí a què el Parlament convalidi una cosa determinada, fragmentària d'una cosa particular. Nosaltres ens trobem que el que parla com a Conseller de Finances, ha de portar l'alta direcció de les finances locals, i ens hem trobat, en estudiar tots els expedients dels Pressupostos dels Ajuntaments, amb què hi havia alguns casos, poquíssims, que es podrien comptar amb els dits d'una sola mà, en els quals per tota una sèrie de qüestions, sempre injustificades com aquest cas del qual parlava el senyor Mestres, que no s'havia presentat cap reclamació, s'obstaculitzava d'una manera extraordinària la vida municipal, de manera que per una tàctica política no es podien aprovar els Pressupostos. Un Conseller de Finances que tingui un sentit de responsabilitat, que cregui que ell ha de vetllar, i les VV. SS. ja ho deien un dia, que ha de vetllar sobre l'alta inspecció, l'alta direcció, el control de les finances locals, s'hauria d'ocupar d'aquestes qüestions, i, en fer-ho, com que no estava dintre dels seus mitjans, com que no estava facultat per a fer-ho, aleshores per aquest conjunt d'ordenacions de les finances locals, el Govern l'ha portat al Parlament de Catalunya perquè decideixi. Res més, perquè aquest assumpte té avui una importància absolutament de detall, de servir, senzillament, per a endegar l'ordenació de les finances locals, i em sembla que amb la reunió d'aquests dos punts de vista, serà molt fàcil arribar a un punt de coincidència.

El Sr. PRESIDENT: Per a donar lloc a què es reuneixi aquesta Comissió, resta suspesa la sessió per quinze minuts.

(Es suspèn la sessió, que és represa a les sis i trenta cinc minuts de la tarda.)

El Sr. PRESIDENT: La Comissió, ¿ha arribat a una solució de conjunt?

El Sr. MESTRES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Mestres.

El Sr. MESTRES: Reunida la Comissió, ha acordat per unanimitat redactar i variar l'esmena i acoblar un article addicional al dictamen en els següents termes: «Els acords compresos en l'article anterior i que fins avui estaven subjectes a la condició d'un *quidrum* podran ésser ratificats pels Ajuntaments respectius durant el corrent mes d'abril amb subjecció a les normes de la present Llei. Dins dels tres dies següents a la ratificació, l'Alcaldia els trametrà al Govern de la Generalitat amb les manifestacions o reclamacions que s'hagin pogut formular.»

El Sr. PRESIDENT: S'aprova aquesta es-

mena? (*Assentiment.*) Resta aprovada aquesta esmena que formarà part com article addicional del dictamen. El senyor Secretari donarà compte novament de l'altra esmena que s'ha presentat. (*El senyor Secretari la llegeix.*)

El Sr. FARRERES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres.

El Sr. FARRERES: Referent a aquesta esmena, la Comissió, per unanimitat, ha dictaminat que, com que la legislació vigent ja ve obligant a que tots els Pressupostos extraordinaris passin abans al Delegat de Finances de la província respectiva, ara el Conseller de Finances de la Generalitat, amb tot i que la intenció dels signants era que hauria d'ésser potestatiu dels Consellers com un tràmit obligat, gairebé, que la ratificació vingués a ésser una obra de Govern, i, per tant, discutit i aprovat pel Govern, com que entenem que aquesta ja és la norma que en tot es segueix, podria ésser retirat aquest article addicional, atès que les disposicions vigents que regulen aquesta matèria ja preceptuen aquesta obligació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No per contradir al senyor Farreres; solament per a manifestar a la Cambra que, rebutjada aquesta esmena unànimement per la Comissió, resti ben entès que la Comissió, com a fonament per aquesta retirada, dóna el de què no hi ha necessitat de reproduir en un article d'una llei el que són preceptes vigents i que, per consegüent, s'entengui que tot el que siguin preceptes vigents hauran d'ésser complerts per la deguda ordenació d'aquesta Llei.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: Acceptada la suggestió de la Comissió, no hi ha cap inconvenient en retirar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Ja no hi ha cap més esmena ni addició. ¿S'aprova el Projecte de llei? (*Assentiment general.*) Resta aprovat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Es donarà compte de la nova redacció de l'article 35.

El Sr. SECRETARI: «Article 35: Per ésser sotmesa a referèndum la proposta de dissolució del Parlament català hauran de fer-la el President de la Generalitat o el 20 per 100 dels electors inscrits en votació pública.

Consultat el Cos electoral, el referèndum serà ferm si la proposta és aprovada per la majoria dels electors que hagin pres part en la votació i si aquesta majoria arriba al 40 per 100 del nombre d'electors inscrits.

En el cas que la petició de referèndum aconseguixi en la primera votació indicada la majoria dels sufragis emesos amb el 40 per 100 almenys

de vots dels electors inscrits, s'entendrà que aquesta petició equival ja a l'aprovació de l'acord de dissolució del Parlament, sense necessitat de nova votació».

El Sr. PRESIDENT: Discussió de la totalitat del capítol II del títol III. Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En intervenir en la discussió de totalitat, les meves observacions hauran de fer referència al capítol que tracta del President de la Generalitat i al capítol que tracta del Consell Executiu, perquè crec que són dues matèries que estan relacionades entre si de manera que no poden ésser tractades separatament. Crec que és aquest potser el punt més interessant de tota la part orgànica de l'Estatut Interior de Catalunya. Dic el punt més important, no solament per la importància de les institucions a què fa referència, per la transcendència de la seva regulació, sinó també per unes altres consideracions distintes. El Parlament de Catalunya és la institució bàsica del nostre règim autonòmic, però en el Parlament de Catalunya ve ja determinada la seva organització per l'Estatut aprovat per les Corts Constituents en forma que fora de la part relativa a la dissolució del Parlament i a les condicions en què aquesta dissolució pugui efectuar-se, poques coses més hi ha a determinar en la regulació del funcionament del Parlament de Catalunya; en canvi, en tot allò que fa referència al President de la Generalitat i al Consell Executiu, l'Estatut aprovat per les Corts Constituents deixa a les nostres deliberacions i als nostres acords una amplitud molt major. Nosaltres tenim molta més latitud per a poder determinar i per a poder dibuixar aquestes dues institucions bàsiques del nostre règim autonòmic, i jo he de dir que crec que sincerament el Projecte que ve a deliberació del Parlament no ha resolt amb fortuna aquest problema fonamental de la nostra autonomia. Ja va començar per no plantejar-lo d'una manera deguda. Jo crec que és molt lamentable la tramitació que ha tingut tota la qüestió, tot el problema relatiu a les facultats del President de la Generalitat, a les seves atribucions i a les facultats de delegar a la institució del Consell Executiu. Dic que és lamentable, perquè s'ha tramitat més com una qüestió interna de Partit, com un regateig d'atribucions de les facultats que havia de tenir el President de la Generalitat o de les que havien de tenir els Consellers, en lloc de tractar-se com el que és en realitat, com un problema de Constitució. Jo crec que serà bo que en aquest sentit recapitem una mica les etapes seguides perquè serà necessari que rectifiquem el camí si volem arribar a una solució adequada. Va començar, recordin els senyors Diputats, amb unes declaracions del llavors Cap del Consell Executiu, senyor Lluhi, comentant les delegacions que havien estat fetes a favor seu per l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya. Va seguir després, va traduir-se aquella declaració del Cap del Consell Executiu, amb el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya que va presentar-se a deliberació del Parlament, i tots vosaltres recordeu, senyors Diputats, com ja va ésser aquesta qüestió la que va determinar la primera crisi del Govern de la Generalitat per una esmena o unes esmenes que en la Comissió de l'Estatut Interior va presentar el senyor Espanya, al qual nosaltres potser llavors vàrem mancar no felicitant-lo per la importància extraordinària

que les seves opinions tenen en el si de la Comissió, fins al punt de provocar una crisi del Govern de Catalunya. Després d'això, va venir la constitució del nou Govern, les discussions dintre la Majoria respecte a les característiques que havien de tenir les facultats del President de la Generalitat i la delegació que aquest fes de les seves funcions executives, i unes esmenes que varen traduir-se en un acord, que no sé si és definitiu, respecte a la manera com ha d'organitzar-se i com han de dibuixar-se aquestes institucions. Jo crec que tota aquesta tramitació, com deia abans, ha descansat en una base absolutament inconvenient, perquè no és una qüestió principal, fonamental, bàsica, la qüestió de la delegació que de les seves funcions executives pugui fer el senyor President de la Generalitat de Catalunya; a judici meu és una qüestió accessòria que ha passat a ocupar un lloc principal, i, naturalment, a base de plantejar com a principal una qüestió accessòria, han sorgit una sèrie d'altres qüestions secundàries a les quals no vull fer referència perquè no em vull ficar en aquestes qüestions internes de Partit, i s'ha arribat a una solució que judico absolutament inadequada. Tractaré a l'examinar des d'un punt de vista de totalitat, d'examinar aquesta qüestió des d'un punt de vista absolutament objectiu, sense recordar-me que sigui el President de la Generalitat el senyor Macià i que el Cap del Consell Executiu o Conseller Delegat sigui el senyor Lluhi o el senyor Pi i Sunyer, ni si la futura successió del senyor Macià l'hagi de tenir el President del Parlament o el Cap del Consell Executiu. Prescindint de tot això, vaig a situar clarament la qüestió tal com jo la veig i l'entenc derivada de la Constitució i derivada de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. En aquest punt és fonamental l'article 14 de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. L'article 14, diu: «La Generalitat estarà integrada pel Parlament, el President de la Generalitat i el Consell Executiu.» De manera que nosaltres tenim aquí, tàcitament, categòricament, determinat que la Generalitat ve integrada per aquests tres organismes fonamentals: Parlament, President de la Generalitat i Consell Executiu. Teòricament, nominalment, aquests tres organismes subsisteixen, existeixen en l'Estatut Interior de Catalunya, però dic nominalment perquè en l'Estatut Interior en realitat en funcions efectives i amb pròpia competència, d'aquestes tres institucions només n'hi ha dues: el Parlament i el President de la Generalitat, i el Consell Executiu en realitat ve a desaparèixer, pràcticament, positivament, eficaçment, dintre l'Estatut Interior de Catalunya. I dic que desapareix perquè en el capítol II es regulen les funcions de cada un d'aquests organismes. Hi ha l'article 40, que diu: «El President de la Generalitat nomena i separa lliurement els Consellers», amb plenitud de facultats, sense restricció de cap mena. El President de la Generalitat és el que pot determinar amb aquests Consellers que ell nomena i separa lliurement les funcions, les facultats, el nombre i les atribucions dels diversos departaments ministerials. Fins en el cas d'haver fet la delegació de les seves funcions executives, el President de la Generalitat conserva la facultat de nomenar i separar lliurement els Consellers. Segons l'article 41, les directives generals de la política de Govern i la direcció de la seva actuació corresponen al President de la Generalitat, i segons l'article 46 de l'Estatut Interior, el President de la

Generalitat, fins el cas d'haver fet delegació de les seves funcions executives, nomena als Directors generals, als càrrecs polítics, presideix els Consells, autoritza la lectura de Projectes de Llei que s'hagin de presentar al Parlament i promulga les lleis que hagin estat votades pel Parlament. Si totes aquestes són facultats que s'atribueixen al President de la Generalitat, jo pregunto: ¿quines són les facultats del Consell Executiu? En realitat, el Consell Executiu es troba amb unes directives polítiques que li ha traçat el President de la Generalitat amb uns Ministres o uns Consellers que en tot moment estan subjectes a la voluntat d'un senyor que els nomena o els separa, sense haver de donar explicacions de cap mena, que assisteix als Consells — ara li heu suprimit el vot, però tots aquells que voten davant d'ell poden ésser separats quan ell vulgui —, que després no pot fer ni nomenaments de Directors generals, ni nomenaments de càrrecs polítics, que no pot presentar al Parlament un Projecte de Llei sense que el President de la Generalitat hagi autoritzat la seva lectura, que no pot publicar una llei sense que el President de la Generalitat hagi autoritzat la seva promulgació. Jo no vull repetir un concepte que he formulat alguna vegada d'una manera objectiva, dient que en realitat els Consellers tenen una funció de Secretaris, perquè estan subjectes absolutament a la voluntat i a la direcció del President de la Generalitat i poden ésser separats del seu càrrec quan al President de la Generalitat li convingui. Per consegüent, jo entenc, senyors Diputats, que així no és realitat l'existència d'un Consell Executiu, ni això està conforme amb l'article 14 de l'Estatut, perquè quan l'article 14 de l'Estatut parla de les facultats del President de la Generalitat, parla de les funcions executives, no atribueix les funcions executives al President de la Generalitat, sinó al President de la Generalitat i als Consellers, és a dir, que la funció executiva, el Poder executiu, no radica en el President de la Generalitat, sinó en el President de la Generalitat i en el Consell Executiu. Per consegüent, perquè nosaltres admetem la subsistència d'aquestes dues institucions fonamentals, no hem de considerar que una d'elles absorbeixi de tal manera a l'altra que la deixi gairebé reduïda al no res i sotmesa d'una manera absoluta a la seva voluntat incontrolada i omnipotent. Per consegüent, jo crec que nosaltres hem d'anar a examinar clarament el problema que deriva de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, i a veure si podem dibuixar aquí la figura d'aquestes dues institucions, que són tan indispensables, tan bàsiques, l'una com l'altra: el President de la Generalitat i el Consell Executiu. I jo crec que si dibuixem bé aquestes dues institucions això ens resoldrà en gran manera el problema de la delegació, que jo crec que és un problema en gran part fictici i que neix de què no s'han dibuixat de la manera deguda les funcions i la competència pròpia del President de la Generalitat i les funcions i la competència pròpia del Consell Executiu. Això neix, senyors Diputats, d'una cosa. És que l'article 14 de l'Estatut està redactat d'una manera tal que hi convergeixen, en parlar del President de la Generalitat, la representació del poder de la República amb les facultats executives que tingui com a Cap del Consell Executiu a Catalunya, i moltes vegades, com que té tan relleu aquesta magistratura dintre de l'Estatut i dintre del nostre règim autònom, hem considerat com si el President de la

Generalitat assumís totes les funcions executives i que tots els altres organismes executius, fora del Parlament, actuessin com una emanació de l'autoritat derivada del President de la Generalitat. I això fóra totalment contrari a la realitat jurídica que neix de l'Estatut i a la conveniència del bon i adequat funcionament de les nostres institucions fonamentals.

Jo vaig a plantejar aquí el doble problema, problema d'organització del Consell Executiu i problema de la delegació de les facultats executives o de les funcions executives del President. El primer és una cosa que deriva de l'Estatut, és una cosa necessària i essencial dintre de l'Estatut, l'essència del Poder Executiu; i el segon, la delegació, és potestatiu de part del President de la Generalitat. Dic que el Consell Executiu, el problema del Consell Executiu, no és un problema de delegació, és un problema distint de la delegació. El Consell Executiu ha d'existir i ha d'existir amb funcions pròpies, encara que el President de la Generalitat no delegui, és a dir, que un President de la Generalitat que vulgui conservar la integritat per a ell de les seves funcions executives, no pot exercir-les sense que hi hagi un Consell Executiu, de la mateixa manera que no hi pot haver un President de Govern que exercís les seves funcions, sense tot un conjunt de Ministres; és a dir, un President de la Generalitat que tractés d'eludir l'existència del Consell Executiu, dient: «Jo em rodeijo, per exemple, d'una o de dues persones, que les nomeno Consellers, les nomeno i les separo lliurement, i jo assumeixo la totalitat de les funcions executives», vulneraria l'essència mateixa del nostre règim autònom i mancaria a les disposicions de l'Estatut votat per les Corts Constituents. Per a evitar que això pugui ésser — perquè això podria ésser amb l'Estatut Interior tal com ve redactat i tal com ve proposat per la Comissió —, nosaltres hem formulat tota una regulació del que ha d'ésser el Consell Executiu i hem presentat un conjunt de vots particulars. Després els podrem anar examinant amb tot detall, però jo ara em limitaré a exposar la fonamentació bàsica, genèrica, de tot aquest conjunt de vots particulars, que obeeixen a un pensament sistemàtic i a un desig de donar pròpia estructura, pròpia funció i pròpia competència al Consell Executiu. Per això nosaltres entenem que el Parlament ha d'aprovar el nombre, la denominació i les atribucions del diferents departaments ministerials, és a dir, que això no pot ésser una facultat arbitrària plena i il·limitada del President de la Generalitat, perquè si no el President de la Generalitat podria reduir a no res el Consell Executiu. Nosaltres entenem que hi ha d'haver una limitació, per la dignitat, pel prestigi, per la independència dels Consellers, en aquesta facultat també il·limitada del President de la Generalitat, de poder-los nomenar i separar lliurement, és a dir, que hi ha d'haver per part del Parlament unes certes normes reguladores que vinguin a determinar i que vinguin a precisar l'exercici d'aquesta facultat per part del President de la Generalitat. Per això nosaltres en un vot particular, diem: «El President de la Generalitat pot nomenar i separar lliurement els Consellers, d'acord amb les normes reguladores que

aprovi el Parlament.» Nosaltres entenem que s'ha de delimitar exactament el que és funció del President de la Generalitat, el que és funció del Govern o del Consell Executiu, i amb aquest objecte, en lloc de què sigui el President de la Generalitat el que tingui plenitud de facultats per a traçar les directives del Govern, per a autoritzar la lectura de Projectes de Llei, per a efectuar nomenaments, etc., nosaltres creiem que el President de la Generalitat, com a President de Consell, si és que no ha delegat, podrà efectuar o tindrà la direcció i la representació de la funció de Govern, però que el Govern conjuntament, actuant per majoria i amb el vot de qualitat del President en cas d'empat, és el que haurà de decidir, i el que tindrà facultats per a decidir, primer, aquelles matèries que escapen de l'esfera pròpia de les accions de cada un dels departaments ministerials; segon, per a dictar decrets, preceptes, reglaments de caràcter general; tercer, per a autoritzar la lectura de Projectes de Llei que hagin de venir al Parlament, que això ha d'ésser funció del Govern i no merament funció del President de la Generalitat. I després, que hi ha d'haver-hi un precepte que estableixi que dintre de les funcions atribuïdes pel Parlament, en la reglamentació que faci el Parlament a cada un dels departaments, cada un dels Consellers ha de tenir plena independència i responsabilitat; que hi ha d'haver-hi aquesta afirmació en l'Estatut Interior de Catalunya, és a dir, que hi ha d'haver-hi una doble responsabilitat: la responsabilitat col·lectiva del Govern davant del Parlament en allò que són actes o acords de Govern, i la responsabilitat individual i pròpia de cada un dels Consellers, derivada de la seva esfera pròpia de competència. I en aquest sentit nosaltres hem articulat tot un conjunt de preceptes que tendeixen a establir i regular el funcionament del Govern com un organisme propi i a donar a cada un dels Consellers individualment, i al Consell col·lectivament, aquella esfera pròpia de competència que és l'únic que pot assegurar-li un prestigi i una independència davant de l'actuació d'un organisme o d'un President de la Generalitat, el qual d'altra manera seria solament una emanació sempre subordinada a la seva voluntat. Jo m'he referit aquí a la delimitació de les facultats del Consell Executiu. Ve després l'altre aspecte del problema, que és el de la delegació. Així com el Consell Executiu ha d'existir per un precepte terminant i categòric de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, la delegació és una cosa facultativa o potestativa del President de la Generalitat, però la facultat que dona l'Estatut aprovat per les Corts Constituents al President de la Generalitat, de delegar les seves funcions executives, permet establir la figura del President de la Generalitat amb una doble manifestació, d'una doble manera. Si ha delegat les seves funcions executives, aleshores es col·loca per damunt de les luites de Partit, com una magistratura suprema de Catalunya que encarna i té també aquelles facultats que li toquen com a representant del Govern de la República i conservant aquelles altres facultats que en tot cas es reserva, que són les que deriven d'una relació amb el Parlament, per exemple, la

convocatòria, la iniciativa del *referèndum* que varem aprovar ahir, etc., però que es desprèn de totes aquelles altres facultats que comporten l'actuació de la vida política i administrativa del nostre poble. Si en lloc d'optar per aquesta delegació el President vol conservar la plenitud de les seves funcions executives, pot fer-ho; però aleshores conserva també la plenitud d'aquella responsabilitat directa en relació amb el Parlament i amb el país. Però, fixem-nos-hi ben bé, si hem delimitat ben clarament quines són les funcions, quina és l'esfera de competència i d'atribucions del Consell Executiu, si hem fet del Consell Executiu una institució que tingui substància pròpia, en aquest cas el President en delegar no fa més que delegar en realitat una Presidència, és a dir, delega la facultat que li toca com a President del Consell Executiu, però no concebem la delegació del President com una delegació de la totalitat de la funció executiva, perquè inclús si no delega la totalitat no la té el President, sinó que la té el President conjuntament amb el Consell. Per consegüent, això té una importància capital, perquè des del moment en què nosaltres hem plantejat el problema d'aquesta manera, és que en tenim la solució. Si el President no delega en realitat més que la Presidència del Consell Executiu, ja sobre totes aquelles discussions de si la delegació ha d'ésser total o no. La Presidència s'exerceix o no, si no s'exerceix i es delega en altre, l'ha de delegar d'una manera total i, per consegüent, a l'altra passen totes aquelles facultats que al President li tocarien d'altra manera com a President del Consell Executiu. Jo crec que en aquest punt, evidentment, no pot haver-hi cap dubte que la delegació de facultats que faci el President com a conseqüència d'aquesta distinció que establim amb el Poder executiu, ha d'ésser una delegació total, i que, per consegüent, que aquelles facultats que li toquen per presidir el Consell, per dirigir la seva actuació, per representar la política del Govern, passa, *ipso-facto*, al Conseller Delegat, i aleshores en algun concepte que he llançat anteriorment és evident que si no volem confondre aquesta delegació política amb un mandat civil i si no volem introduir un confusionisme en el funcionament de les nostres institucions fonamentals, no és possible que el President de la Generalitat després d'haver delegat les seves funcions executives vulgui intervenir de nou en el funcionament d'aquelles mateixes funcions que ell ha delegat. Això introduiria una confusió en les atribucions i en la responsabilitat, perquè és natural que si la responsabilitat és una conseqüència del fet de tenir unes facultats determinades i del fet d'exercir-les, i per això resulta d'una enorme injustícia l'article 47 de l'Estatut Interior de Catalunya que diu que si el President de la Generalitat delega les seves funcions, i ja hem vist que és el que l'Estatut Interior de Catalunya admet, que inclús en cas de delegació, conserva el President, el Conseller Delegat en aquest cas serà el responsable de tot el que faci el Govern. Però, ¿per què és responsable? Si no pot traçar les directius, ni autoritzar Projectes de Llei, ni fer nomenaments de Directors generals, ni nomenar càrrecs polítics, ni promulgar les lleis, aleshores,

¿de què respon el Conseller Delegat? En realitat respon dels actes d'un altre, i aleshores s'arriba a l'enorme injustícia que un sigui el que tingui les facultats i un altre el que respongui dels seus actes. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*)

Per consegüent, senyors Diputats, jo crec que és essencial que nosaltres vinguem a traçar aquesta línia divisòria i que establim què és el que ha d'ésser el Consell Executiu i quina és la seva responsabilitat — i responsabilitat vol dir, també, compareixença — i quines són les facultats i quina és la responsabilitat i quina és l'obligació de compareixença que té el Conseller en el qual ell hagi delegat les seves funcions executives, que ja hem vist quines són. I amb això, senyors Diputats, no disminuïrem ni la figura ni les facultats del senyor President de la Generalitat, perquè fins en aquest concepte que jo formulo, fins en aquest concepte que jo proposo o manifesto i que em sembla que és l'adequat, de les seves funcions i de les funcions del Consell Executiu, fins en el cas d'haver fet la seva delegació, el President de la Generalitat conserva encara unes facultats realment extraordinàries i predominants. ¿Us sembla poc el que conservi les facultats de nomenar i de separar als Ministres o als Consellers dintre de les normes fixades pel Parlament, i sobre tot que conservi la facultat de retirar la delegació? Si en definitiva, fins en el cas de delegació i fins admetent tot aquest conjunt de facultats que s'han d'atribuir al Consell Executiu, per aquesta facultat de retirar la seva delegació, en definitiva el Conseller Delegat actuaria a precari; però és natural que mentre actui, encara que sigui a precari, actui amb plenitud de facultats, perquè si no, en aquest cas actuarà sense tenir facultats i havent d'assumir abnegadament, injustament, unes responsabilitats que no li pertocuen i que no li poden ésser exigides. Jo crec, senyors Diputats, que aquest és el conjunt del problema. Jo crec que si nosaltres examinéssim el que és el Consell Executiu, el que ha d'ésser pròpiament la delegació i si fugim, sobretot, d'examinar i de considerar aquest problema tenint en compte tal o tal persona determinada, sinó considerant que es tracta d'un problema fonamental del nostre règim interior autòndic, jo crec que no costaria molt que ens poséssim d'acord per a donar-li una solució adequada. Jo demanaria a la Comissió i al Govern, si és que el Govern és en aquest punt representant del pensament del President de la Generalitat, que desprenent-se de tota altra consideració, que no considerant-se lligat per acords interns de Partit, que mai podrien tenir el caràcter d'una transacció en una matèria que no és de Partit, sinó de tot Catalunya. Si volguéssim examinar el conjunt d'aquest problema i si veiéssim que ells, més immediatament encara que nosaltres, els interessa el que quedin perfectament dibuixades les seves funcions i la seva personalitat com a governants. I sense això, penseu, senyors Diputats, que ja des del principi i sense que redundés en prestigi del nostre règim, va venir per la existència d'aquesta confusió una primera crisi, i tinc l'evidència de què si no donem aquestes solucions adequades podreu resoldre de moment una qüestió interna de

Partit, però obriu la porta perquè es presentin constantment noves crisis, noves dificultats i perquè moltes vegades ens trobem amb el fet de què no hi pot haver en el banc roig i ocupar les funcions executives, ni en virtut de les seves pròpies facultats atribuïdes per l'Estatut, ni en virtut de les limitacions que faci el President de la Generalitat, persones amb la plenitud de facultats, d'atribucions i de responsabilitat, com correspon davant del Parlament de Catalunya. (*Molt bé, molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

(*Entra el senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili, per la Comissió.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Senyors Diputats: Els que formem part de la Comissió de Constitució podem dir que si no altra virtut tenim la que ve representada per una manca de coqueteria oratòria, perquè cada vegada que un de nosaltres fa ús de la paraula per a contestar a un digne Diputat d'una minoria, ho fa sobre el mateix terreny, sabent que a qui contesta és a un contraopinant. Volem dir amb això que anem a contestar al senyor Ventosa i Calvell a base d'idees ja formulades per mi en aquest aspecte, a base del pensament de la Comissió i sense una especial preparació, i això ho diem com a justificant perquè es tingui en compte en el curs del meu discurs.

Crec que hauríem guanyat molt nosaltres si arribéssim a fixar el problema fonamental que enclou aquest problema constitucional de «President» i del «Consell Executiu» si afegíssim alguns punts fonamentals i sobre aquests punts estiguéssim d'acord, en el qual cas molts dels problemes i moltes de les dificultats que exposa el senyor Ventosa i Calvell, quedarien per si mateixes resoltes i precisades.

Jo voldria abans de tot veure quin és el sentit d'aquesta Presidència i d'aquest Consell Executiu, que posem dintre de l'Estatut Interior de Catalunya, i hem de dir per endavant que és una cosa nova en ordre constitucional, que tal com ens ve l'Estatut Exterior ens imposa unes certes regles en la Presidència i en el Consell, que no són generals en el món polític d'avui, i que millor constitueixen un Estat. I tots hem de tenir en compte que si en aquestes hores realitzem l'assaig en forma plausible, segurament haurem donat en el món polític l'exemple d'una forma nova de govern i d'actuació parlamentària que pot contribuir en gran part a resoldre problemes plantejats actualment en el món. Em sembla clar que ens trobem en el cas d'un President de la Generalitat que participa de les condicions d'un Cap d'Estat i de les condicions d'un Cap de Govern, però en forma nova i distinta de com estan en altres països. Veiem, per exemple, que el President de la Generalitat, no té algunes de les principals facultats del Poder moderador que tenen els Caps d'Estat, perquè no és pròpiament un Poder moderador ni encara quan renuncia al seu caràcter de funció executiva. I amb això començaríem per a aclarir molt bé aquest problema si tinguéssim en compte que, a part del Poder moderador, a part del Poder purament executiu, hi ha en el món d'avui, en les noves Constitu-

cions, en orientacions generals de la política del món, una nova forma de Poder que és el Poder presidencial; i aquest Poder presidencial no és Poder executiu estricte ni tampoc Poder moderador.

Creiem, doncs, que el President de la Generalitat quan ha delegat les funcions executives totalment, exerceix funcions de Poder presidencial, que dibuixa una figura nova en Estatuts constitucionals de la vida política i parlamentària. Les condicions característiques d'aquest règim que ara establim, que ara estructurem, són en el meu entendre les d'aquest Poder presidencial, quan no és Poder executiu pròpiament dit, marca les directives generals de la política, cosa que no fa el Poder moderador; i això s'exigeix per caràcter temporal en principi de la seva delegació. És comprèn que un Cap d'Estat que no és Poder executiu, que no és Poder de govern, estigui lluny d'aquestes funcions de direcció política. En canvi, un President que delega les seves facultats executives, però al cap d'un temps, que pot ésser curt, les pot reprendre de nou, és evident que ha de marcar les seves orientacions al propi Govern, i dintre d'aquestes orientacions mai tindran els Ministres o Consellers plena llibertat d'acció. Jo veig, doncs, el Govern de Catalunya, en el nostre Poder executiu quan hi ha delegació total de funcions, com un Govern en plenes facultats, amb Ministres amb plena responsabilitat, que fan els seus actes de Ministre amb independència, que tenen plena responsabilitat, però que s'han d'atendre a una direcció política general, d'acord amb el Parlament i amb el President de la Generalitat.

Una altra característica d'aquesta Presidència de la Generalitat consisteix en què el President nomena directament els Ministres o els Consellers; mentre que la forma normal del Poder presidencial és que el President designi el Cap del Govern, i el Cap del Govern designi, al seu torn, els Ministres, amb l'aprovació del Cap d'Estat. En el cas del nostre Estatut, ve ja d'una manera ben clara determinada la facultat per part del President de nomenar ell mateix directament els Consellers; de manera que, fins en el cas d'haver-hi una crisi parcial, amb delegació de funcions per part del President, és ell el qui omple les vacants, és ell el qui nomena els nous Consellers. Aniríem, doncs, equivocats si volguéssim fer un paral·lel massa exacte i precís entre les facultats d'un Cap d'Estat i les facultats del nostre President. És just que tingui facultats pròpies que un Cap d'Estat no té, però també a ell li manquen facultats que un Cap d'Estat posseeix; i no seria just aplicar a la Presidència de la Generalitat el criteri d'un Cap d'Estat per a limitar les seves funcions, i, en canvi, deixar-les d'aplicar quan es tracta d'ampliar aquestes funcions pròpies.

Un altre aspecte força interessant a tractar i que ens pot portar a l'aclariment del problema i a la seva solució, és l'aspecte de les delegacions. Aquesta mena de criteri, segons el qual un President, un Cap d'Estat, delega totes les seves funcions i llavors no pot intervenir en la vida de Govern, o bé les manté totes i és responsable plenament. Hi pot ha-

ver entre aquests dos termes una solució intermitja i és una solució intermitja la que implica la de l'Estatut Interior. Quan aquí es parla d'homes fidels al segle XIX — l'altre dia me'n feia un retret el senyor Duran i Ventosa — jo penso que en aquest punt els senyors Diputats de la Lliga Catalana parteixen encara de la concepció parlamentària del segle XIX, o si voleu de la d'abans guerra. No tenen en compte aquesta tendència tan general i tan pronunciada en els nous Estats, de donar a uns Govern una mena de President per no haver-se de subjectar d'una manera continuada a allò que se'n diu una fiscalització parlamentària. El voler un tot o res en aquest aspecte, no és propi d'avui. Aquestes figures noves en dret polític dels Delegats que apareixen en les Constitucions europees no són tingudes en compte per la Minoria de la Lliga Catalana.

Jo veig en això un fet important per a l'evolució del món. És la correcció, en gran part, senyor Ventosa, dels defectes del parlamentarisme que són evidents; per la lentitud, per l'excés de fiscalització, per aquesta mena de lligam continuat entre els membres de Govern mentre exerceixen el mandat parlamentari.

Quan temps enrera un català eminent féu la crítica dels defectes del parlamentarisme, buscava el remei en el règim presidencial. De manera que quan aquí el senyor Duran i Ventosa es declarava parlamentari, en referència al sistema presidencial, en aquesta qüestió no coincidia del tot amb el senyor Cambó. Deia el senyor Duran i Ventosa — tal com ho he llegit al DIARI DE SESSIONS — que el sistema parlamentari era, amb els seus defectes, en cara el millor o el menys dolent, i em sembla que llavors es va caure en confusió entre el sistema representatiu i el sistema parlamentari.

Quan en Dret polític, de manera precisa es parla del règim representatiu, no en l'aspecte genèric, sinó concret, es vol dir que hi ha una separació de poders, es vol dir que el Poder executiu no depèn del Parlament. En canvi, en estricte règim parlamentari es vol dir que el Poder executiu depèn del Poder parlamentari. Doncs si volem que el Poder executiu no estigui massa lligat al Poder parlamentari es troben remeis i correccions sense anar a raure a la forma presidencial. Aquesta tendència nova que crec saludable...

El Sr. COMORERA: No és nou això, sinó molt vell.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: ...és el que ve a marcar el nostre Estatut. Crea un sol President, però amb la possibilitat de què es desdoblin les seves funcions i llavors pot haver-hi una doble delegació: l'executiva i la parlamentària, les dues són possibles. Les posarem o no les posarem en la nostra Constitució, però són possibles les dues. I quan es diu que quan és responsable un Govern ha de respondre personalment cada dia a la Cambra, es cau en una evident inexactitud, perquè pot haver-hi responsabilitat política sense resposta personal i verbal com en veiem casos. I quan es va pel camí del que s'anomena racionalització de la política s'arreciona aquella forma de què el Govern és responsable davant del Parlament, perquè en dir responsable es pot caure en l'equívoc de creure que es pot dir sempre que cal respondre de viva veu, i no és això. Tant no és això, que si mirem el text de l'Estatut

exterior aprovat per les Corts Constituents, veurem que no apareix la fórmula textual de l'ésser responsable davant del Parlament. Diu que haura de tenir la seva confiança, i això ja vol dir responsabilitat, i que quan no tinguin la confiança del Parlament hauran de dimitir. Doncs per aquest sol fet ja són responsables.

Jo tampoc voldria parlar, senyor Ventosa, tenint present un personatge determinat, una figura catalana. Voldria parlar en abstracte, dels Presidents que vindran, no solament de l'illustre President, que per glòria de Catalunya tenim avui. No cregui ningú que nosaltres quan formulem aquests articles ho fem solament per a facilitar l'exercici del Poder al President d'avui: pensem en el demà i creiem que és de bona política i de política nova i moderna no lligar massa el Poder executiu al parlamentari. Però és que hi hauria una situació pitjor i menys legítima que el voler facilitar l'acció política pensant en un home, i seria la de voler dificultar-la pensant precisament en aquest home. Jo crec, senyors Diputats, que el fet de tenir o de no tenir vocació o condicions parlamentàries, no és una cosa essencial, en el fons d'un home polític. Poden haver-hi grans polítics i grans patriotes que per moltes raons no sigui bo portar-los massa a l'aire del Parlament. ¿Es que per ventura no hem vist tots, anys enrera, un cas ben alt, ben noble, que en certa manera cau dintre d'aquesta mena d'hommes amb altes condicions polítiques, però que no convenia molt portar-los a l'ambient parlamentari? ¿Es que us heu oblidat del cas personal d'Enric Prat de la Riba? Jo recordo encara moltes de les sessions de la Diputació i de la Mancomunitat i veig com aquell alt polític de Catalunya, definidor dels nostres ideals i constructor de la nostra pàtria, no era un gran home parlamentari, perquè quan davant d'ell sorgien atacs i escameces, molt més que ell en persona eren altres cor-religionaris seus els qui contestaven. Tenia uns Delegats i el més singular d'ells era precisament el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Però el senyor Prat de la Riba estava present sempre en les sessions.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: És un fet que no pot ésser negat. No hem de voler impossibilitar l'acció política d'un home exigint-li que per força s'assegui al banc vermell del Parlament. Hi ha en la política molt més que el Parlament. Hi ha més per a la pàtria que els debats parlamentaris, i és obra de patriotisme i és obra de democràcia el fer compatible amb el nostre règim l'actuació d'aquells homes que per les seves qualitats poden fer un bon servei a Catalunya.

Ens trobem senyors en un debat de totalitat; no aniré doncs a contestar cada un dels arguments del senyor Ventosa i Calvell: quan vinguin els articles concrets en podrem parlar amb més extensió. Jo només em limito a dir que no pot ésser un Vocal de la Comissió el que contesti les al·lusions de caràcter episòdics que ha fet el senyor Ventosa; que això, si cal recollir-ho, altres amics ho contestaran. Jo només li diré que dins del règim de l'Esquerra Republicana de Catalunya — encara que jo no hi sigui molt antic com a Partit, però molt més antic quant a idees — he vist la confirmació plena del règim dels Partits democràtics. Quan

se'ns vol acusar de què les qüestions parlamentàries les resollem en reunions de la Majoria, jo diré que aquesta pràctica, en la seva significació essencial, és pròpia dels Partits democràtics, que fa les coses amb llum i fa les coses amb taquígrafs. (*L'orador assenyala al senyor Tauler.*) Moltes d'aquestes reunions preparatòries que nosaltres tenim a ple dia, sabent-les la premsa, donant notes quan convé, les tenen tots els Partits, cadascú a la seva manera, i nosaltres volem millor les reunions públiques i franques que no pas les reunions en petit Comitè, els conclaves d'unes quantes personalitats. És una norma democràtica resoldre per una majoria, per Congressos de Partit; a la llum, les qüestions d'idees i les qüestions de procediment.

Es evident, senyors Diputats, que hi ha un problema d'estructura del nostre Consell Executiu. Em penso que no enyorarem gaire cosa al règim normal dels Governaments democràtics i parlamentaris; que jo veig al Govern que s'asseu al banc vermell amb la mateixa figura de qualsevol dels Governaments que hi ha en els Parlaments d'Europa. Si és limitada la facultat seva, ho és per causes d'ordre constitucional espanyol, no pas perquè dintre del règim de Catalunya no tingui plenes facultats. Jo crec que és injust, en tots els aspectes, voler presentar com a Secretaris els Ministres, els Consellers del Govern de Catalunya. No ho són, no ho poden ésser en el nostre règim; i si convé concretar i precisar les seves facultats, les facultats del Consell Executiu, les de cada Ministre, les de cada Conseller de cada departament, no fórem pas nosaltres aquells que ens hi oposaríem; però jo he d'indicar al senyor Ventosa que algun dels aspectes que ell ha tractat relatius a l'estructura del Govern, del Consell Executiu, són molt més propis d'una llei especial — com ja hi ha en molts Estats — que no pas d'uns articles constitucionals. Quan es parla per exemple del nombre de departaments, de les facultats de cada departament i de coses per l'estil, trobarem en moltes Constitucions europees que això està reservat a una llei posterior, a una llei especial. El nostre Partit, la nostra Majoria, no tenen cap pensament de marcar a aquelles direccions generals democràtiques que són l'honor del nostre temps i que l'esperit d'ofensiva que hi ha contra elles ha de venir salvat pel patrimoni de cultura i del saber humà. Nosaltres ens situem en el terreny de la democràcia, en el terreny del liberalisme, però sabem que ni la democràcia ni el liberalisme d'avui poden viure massa de les idees heretades del segle XIX. Personalment jo en sóc esclau: crec que el segle XIX, amb les seves idees, amb la seva força, és un gran segle; que aquells que li diuen «estúpids» no tenen gens de raó i encara en tindrien menys de parlar-ne despectivament aquells que són catalans, perquè des de l'hora en què Catalunya cau en la vall llòbrega de la seva decadència, des del segle XV, és el segle XIX el més alt i el més gloriós per a Catalunya. El segle XIX va donar al nostre poble una consciència nova de la seva personalitat, va donar-li el moviment de renaixement, va produir un conjunt d'hommes eminents que van des de Pi i Margall fins a Duran i Bas, i aquest segle no pot ésser denigrat

ni tractat despectivament per nosaltres, homes de llibertat i homes de pàtria. Del segle XIX en podem treure, respectar i estimar moltes coses; però algunes que no podem estimar ni respectar prou són aquestes menes de concepcions massa estretes, massa romàntiques, massa ingènues de la democràcia i de la llibertat; concepcions que quan nosaltres, homes d'esquerra, ja hem abandonat, les trobem en els novells adherits a aquestes idees.

Deixo, doncs, per a l'hora de discutir concretament aquests problemes, el tractar-los d'una manera més serena i precisa; però em sembla que no avançaríem res d'aquesta discussió, que aquesta discussió no aclariria res, si no fixéssim aquests conceptes primordials que han de resoldre el problema del nostre President, del nostre Govern i del nostre Parlament. El Parlament català, tal com ve fixat per l'Estatut Exterior, tal com nosaltres el fixem en l'Estatut Interior, en aquest Parlament hi ha alguna cosa nova en relació als Parlaments del món. Aquesta facultat suprema de què les lleis no poden ésser revocades, que no admet això cap classe de vet, no és res aquesta novetat del nostre Parlament si la comparem amb la novetat de la nostra Presidència i del nostre Poder executiu. No podem fer una cosa nova d'una nació vella; i és una cosa nova la que ara tenim a les mans, com una argila política a la qual em de donar forma i que nosaltres amb la nostra sobirania hem d'estructurar. Un President, un Govern i un Parlament té avui Catalunya, i tenim la responsabilitat i en podem tenir la glòria de donar-li una forma adequada al nostre pensament democràtic i a les nostres necessitats vitals. Nosaltres cerquem massa la comparació amb altres règims i amb altres sistemes, perquè en la base mateixa d'aquestes institucions hi ha una novetat que nosaltres mateixos mai no podem destruir. Potser en aquest Parlament, quan discutim aquests problemes, posem en el solc de les idees polítiques llevors que més enllà fructificaran. Si sabem resoldre bé aquests problemes — jo amb això coincideixo amb el senyor Ventosa — podem deixar a Catalunya un règim fort, un règim democràtic, un règim eficaç. Contra aquest règim català possible, no hem d'oposar-hi els fantasmes d'idees envellides, de concepcions massa unilaterals, que la democràcia i la llibertat són conceptes que evolucionen, que tenen un doble moviment d'assimilació i de desassimilació, que és el senyal de les coses vives. Volem una democràcia i una llibertat no pas enterament del segle XIX menys encara del segle XIII o del segle XVII, volem una llibertat i una democràcia del nostre segle, ben universal, ben catalana, i no creiem mancar a cap d'aquestes dues condicions essencials en l'articulat del nostre Estatut. Si alguna cosa pot encara demanar-se, si algun punt pot millorar-se, no faltarà la col·laboració d'aquesta Comissió, de la majoria d'aquesta Comissió.

No sabem veure nosaltres aquest problema constitucional altíssim com un problema petit de Partit, de sector, de lluita personalista; no portarem mai la qüestió a aquest terreny. Ho veiem d'una banda com un alt problema de doctrina

en el qual tenim la responsabilitat i, a l'hora, l'honor de poder dictar unes normes noves; ho veiem per un altre costat com un problema essencial per a l'avenir de Catalunya, que si en els segles passats hi va haver institucions catalanes modèliques exemple d'aquells temps, avui som encara prou catalans i prou universals per a donar exemples anàlegs. Voler fer un President de la Generalitat que sigui igual que un Cap d'Estat o que sigui igual que un Cap de Govern, com són en altres països, és ja tard per això. Hi ha un article 14 de l'Estatut Exterior que conté una facultat que no és pròpia dels actuals règims, però que, un cop continguda aquesta facultat, l'hem de descabdellar amb audàcia i amb seny alhora. No criem que cap dels problemes importantíssims continguts dintre l'Estatut tingui ja davant d'ell la porta tancada. Som oberts a la discussió i som oberts als vents de les idees. Sempre partint d'una base indestructible de democràcia, de llibertat, de catalanitat, podem veure si en aquest o en aquell altre aspecte es pot perfeccionar, millorar i precisar el nostre articulat. En essència el creiem bo, el creiem pràctic, el creiem ben català i ben democràtic, però si encara hi cap algun retoc, la Comissió no es negarà a realitzar-lo; la Comissió sense fer d'això mai una baixa lluita política donarà facilitats per a arribar en cada article a la redacció més perfecta possible, a la solució més ampla, més noble, dels problemes plantejats. Ja que es tracta de les funcions del President de la Generalitat, del Consell Executiu i del Parlament de Catalunya, podem dir que nosaltres veiem aquests tres Poders com a tres branques, com a tres emanacions d'un Poder únic; que veiem que el Poder veritable és el nostre poble, que és el poble català, assenyala el camí al President, al Govern i al Parlament. D'aquest concepte no ens en separarem; serem fidels a aquesta llei catalana de llibertat i de nació. ¿Per què en l'hora mateixa en què neix l'edifici polític de Catalunya hem d'ésser massa porucs amb algunes innovacions? ¿Per què no hem de fer una mica de llenya pel foc de les estructures decrepites de formes presidencials, de formes parlamentàries? El parlamentarisme avui assaltat per les forces de reacció no trobarà la salut ni la vida si no modifica aspectes importants de la seva actuació, i els Governos seran sempre febles i actuaran sempre a precari mentre no tinguin una major independència, no ja en relació al Poder que se'n diu moderador, i que jo en dic Poder presidencial, sinó també en relació al Parlament. Els Parlaments poden contribuir a resoldre la crisi, tenint la noció exacta dels seus límits que molts Parlaments no l'han tinguda. Ve el parlamentarisme al segle passat d'aquella lluita entre els reis i el poble, i tots reconeixem que amb les formes actuals de parlamentarisme hi ha el segell d'aquella lluita passada. Doncs prescindim de precedents, adaptem la forma parlamentària a les necessitats d'avui, pensem en fer un Parlament i un Govern fort i un President també fort, però fer-ho de la voluntat indestructible, de la voluntat de Catalunya. Res més.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell, per a rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Quan ha començat el senyor Rovira i Virgili el seu discurs ja ha dit que moltes vegades en aquestes intervencions havia de fer ús de la paraula seguint idees preconcebudes respecte a la matèria que s'anava a discutir. Evidentment, en el discurs d'avui el senyor Rovira i Virgili ha seguit també la línia del seu pensament, ha exposat el seu criteri en relació a les institucions del President de la Generalitat i del Consell Executiu que vénen dibuixades en el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya. Naturalment, el senyor Rovira i Virgili, home d'una enorme cultura, ha plantejat una pila de temes generals que invitarien a entrar en discussions en les quals podríem passar sessions d'aquest Parlament. Jo no voldria seguir-lo per aquest camí i jo voldria limitar-me purament i escaridament a la qüestió que ha motivat la meua intervenció en relació a la totalitat d'aquest segon capítol, que són President de la Generalitat i Consell Executiu. Els senyors Diputats són testimonis que he procurat en la meua intervenció moure'm allunyant-me en absolut de tota al·lusió al que fos una persona determinada. He procurat exposar el meu pensament, encertat o equivocat, d'una manera objectiva respecte aquestes institucions fonamentals del nostre règim autonòmic. És més; inclús en aquells aspectes en què la regulació d'aquestes institucions em podia fer més recordar una persona determinada, m'he produït amb tota la sobrietat possible: em refereixo, per exemple, al punt en el qual ha insistit el senyor Rovira i Virgili que és en les relacions del President amb el Parlament. Gairebé no n'he parlat, perquè no pogués suposar-se que el meu propòsit en la meua intervenció era posar de manifest o exagerar unes dificultats que puguin existir per raó de la persona en aquesta relació. Ara bé; el senyor Rovira i Virgili ha fet referència a això i, portat de la seva obsessió, de la seva acometivitat en contra de la Lliga Catalana, ha formulat un argument que, francament, m'ha semblat desgraciat, perquè el senyor Rovira i Virgili parlava d'un home eminent i per nosaltres venerat, el senyor Prat de la Riba, el qual tenint condicions excelses d'home de govern no tenia amb la mateixa intensitat condicions d'home parlamentari. Li han recordat amb una interrupció i li he de recordar jo ara contestant-li reglamentàriament que malgrat que no tenia aquestes excelses condicions parlamentàries, el senyor Prat de la Riba tenia, naturalment, la col·laboració dels seus companys, com la tindria qualsevol que s'assenti al cap d'un Govern, però que en tot moment va assistir a les assemblees de la Mancomunitat i que mai va defugir l'assistir-hi i que sempre la seva responsabilitat va prendre la forma tangible, concreta, d'una compareixença personal davant de l'assemblea. El senyor Rovira i Virgili m'obliga a insistir en aquest aspecte en el qual jo havia passat d'esquiltrentes, en la meua primera intervenció, però en fi, deixant això, al qual jo dono una importància secundària, he de tornar a dir, que a judici meu el que és essencial és que delimitem d'una manera perfecta el que és President

de la Generalitat i el que és Consell Executiu, i que no ens deixem portar de la importància que té per raó de la seva representació del Govern de la República i per la seva condició de Cap del Poder executiu, el President de la Generalitat, sinó que pensem que segons l'article 14 de l'Estatut de Catalunya, quan parla de les funcions executives diu que les exerciran el President i els Consellers. Per consegüent, fixeuvos-hi bé, els Consellers no exerceixen les seves funcions per delegació del President de la Generalitat, no; exerceixen les seves funcions com un dels organismes de l'Estatut Interior de Catalunya que tenen atribuïdes unes funcions executives. La delegació del President de la Generalitat al Cap del Consell Executiu pot existir o no, però en el conjunt del Govern i en l'existència dels Consellers no depenen de la delegació ni de la voluntat del President, sinó que tenen les seves atribucions derivades de l'Estatut. (*Molt bé, molt bé, en els bancs de Lliga Catalana.*) I jo he de dir que precisament tot el meu esforç consisteix en voler que aquesta institució necessària, estatutària, del Consell Executiu tingui tot aquell relleu, tot aquell prestigi, tota aquella independència i tota aquella responsabilitat que derivaria d'una esfera pròpia de competència, que és necessària per a l'exercici adequat de les seves funcions. Jo no vull rebaixar, ni personalment als senyors Consellers, per als quals tinc per a cadascú d'ells la més alta estima, ni al conjunt del Consell Executiu. Al contrari, jo vull que veieu en les meves paraules el desig de què cadascú d'ells tingui de tal manera delimitades les seves atribucions i la seva esfera de competència que es senti amb una plenitud de dignitat com correspon a l'exercici de llur càrrec, és a dir, que no depenguin de la bona voluntat d'un senyor President de la Generalitat, sinó que derivin les seves facultats de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents i del que nosaltres aprovem aquí. Que jo no demano que nosaltres anem a una delimitació reglamentària en l'Estatut de quins han d'ésser els departaments i de quines atribucions han de tenir. És evident que això serà objecte d'una Llei ulterior, però jo el que demano és que es digui que precisament això serà determinat en una llei, perquè si no ve determinat en una llei dependrà exclusivament de la bona voluntat del President de la Generalitat. (*Molt bé, en la Lliga Catalana.*) i els Consellers depenen de la bona voluntat del President de la Generalitat, per excelses que siguin les condicions de les persones, no tenen tota aquella independència que és necessària per a exercir amb plenitud i dignitat llur càrrec. (*Molt bé, en la Lliga Catalana.*) Doncs això és tota la meua intervenció, i jo us invito a què tots i cadascú de vosaltres, el senyor Rovira i Virgili que té tants profunds coneixements en la matèria parlamentària i constitucional, els altres digníssims companys de la Comissió d'Estatut Interior, que vulguin examinar el dictamen que han sotmès a l'aprovació del Parlament, i jo els hi dic que si l'examinen objectivament, sense passió, veuran clarament que no hi ha absolutament res que defineixi ni col·lectivament les funcions del Consell, ni individualment les atribucions i les garanties d'independència dels Consellers, i, per

consegüent, que si hem de deixar als Consellers que siguin nomenats i separats lliurement, que no puguin presentar ni col·lectivament ni individualment un Projecte de Llei al Parlament sense autorització del President, que no puguin ni nomenar als Directors generals, ni els càrrecs polítics, que no puguin traçar les directives de Govern, que no puguin ni promulgar les lleis que hagi votat el Parlament, jo dic en aquest cas, ¿què és el que fan més que obeir el que els diguin? En aquest cas, no tenim un Consell Executiu, el que tenim és una emanació del President de la Generalitat. Jo us invito a què vulgueu examinar el que diu el Projecte d'Estatut que heu sotmès a l'aprovació del Parlament i que vulgueu llegir també amb deteniment, sense perjudici, sense passió, amb l'ànim seré i amb plena abjectivitat els vots particulars que nosaltres hem formulat. Jo he parlat únicament i exclusivament d'una manera general, no he entrat en detalls; en detalls podrem entra-hi quan examinem cada un d'aquest vots particulars. Jo voldria que el fruit de la meua intervenció fos per a disposar l'ànim de la Comissió i del Govern a què examínés aquest problema, que no és un problema de Partit, que examínés aquest problema del qual depèn el bon funcionament en gran part dels organismes rectors de la nostra autonomia. Jo tinc la convicció que si l'examineu d'aquesta manera, acceptareu en gran part aquests vots particulars o en formuleu d'altres de semblants, en els quals s'atengui a aquesta necessitat de què les tres institucions de la nostra autonomia — Parlament, President de la Generalitat i Consell Executiu — no restin reduïdes en realitat a dues. Aquest és l'objecte de la meua intervenció en aquest debat de totalitat. Si la Comissió vol examinar-lo no és necessari que ho examini ara, ni de què contesti ara; jo crec que si ho examina i es convenç que realment les meves paraules responen a una necessitat, crec que haurem fet entre tots una bona obra per a estructurar de la manera deguda el règim autonòmic de la nostra terra. *(Molt bé, molt bé, en els bancs de Lliga Catalana.)*

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili, per a rectificar.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Amb breus paraules procuraré concretar una de les qüestions, que em semblen fonamentals, plantejada pel senyor Ventosa i Calvell. Em penso que anirem pel camí de resoldre aquest problema si distingim bé els dos casos: quan el President no delega les facultats executives i el cas en què les delega. Quina estructura té el nostre Govern, el Govern de Catalunya, en el cas en què el President no delegui les facultats executives? Té exactament l'estructura d'aquells altres països de forma republicana que tenen un sol President i aleshores President i Govern funcionen amb normes ben conegudes i ben precises. Només hi ha una diferència important en alguns països en relació als Ministres, que hi ha la forma de què sigui el Parlament, no el President, el que elegeixi els seus col·laboradors, i jo em penso que aquesta novetat, no massa nova, i aquesta forma no té la simpatia

dels senyors de la Lliga Catalana, que precisament l'escull principal, més fort que hi va haver l'any 1873, a la primera República espanyola, fou aquesta facultat del Parlament de designar directament els Ministres, facultat que el propi Parlament va renunciar al cap de poc temps. Per això des del moment en què nosaltres no som partidaris — crec que ni els del banc del davant, ni els dels nostres bancs — de què hi hagin uns Ministres votats directament pel Parlament, hem de creure que en el nostre règim és el President de la Generalitat el qui nomena i separa els Ministres.

Segon cas: el President delega el conjunt de les facultats executives; i és aleshores quan ve, al meu entendre, la forma nova constitucional de què parlem. És un President que no s'assembla del tot a un Cap d'Estat i menys a un Cap de Govern, que no és Poder moderador, que és aquest Poder presidencial, ni executiu ni moderador, que alguns desconeixen en l'evolució del Dret polític modern. Si imaginem aquesta figura nova d'un Poder presidencial, ni moderador ni executiu, trobarem la figura del President de la Generalitat. Quines són les facultats essencials d'aquest President, d'aquest Dret presidencial? Són: primera, aquesta separació i nomenament dels seus Ministres feta directament. Segona, el marcar les directives generals, l'orientació global de la política. I es deia, ¿per quin motiu no són els Ministres, el Consell Executiu tot sol, el que marqui aquesta orientació? I és perquè es tracta d'una delegació temporal que pot acabar qualsevol dia, i no es comprèn que havent-hi aquest caràcter temporal, tingui una política el Govern i una altra política el President; ha d'haver-hi unitat política, direcció política entre el President i el Govern; cosa que no passa on hi ha un Poder moderador, que és el cas de la República espanyola. En el cas de la República espanyola el Govern pot seguir, d'acord amb el Parlament, una orientació política que divergeixi del poder personal del President. Això no és possible a Catalunya amb el règim de l'Estatut; crec que Govern i President han d'anar sempre units per una igual orientació política. No em penso, senyors Diputats, que pugui haver-hi en l'exercici del Poder executiu de Catalunya cap qüestió de dignitat ni política personal. Crec que no hi ha perill que el Govern de Catalunya es trobi sense dignitat política, sense prous facultats per a exercir el seu càrrec. Ja voldrien les monarquies del món, les que viuen i les que han mort, tanta dignitat en aquest Poder executiu! Si tant estima aquest Poder executiu el senyor Ventosa i Calvell, si tan gelós n'està d'aquestes facultats, ja em penso com devia patir de vegades quan exercia el seu càrrec de Conseller de la Corona. No és pas el nostre President el que pot fer sofrir a cap Conseller de la Generalitat; ni el que tenim avui, ni els que vinguin demà perquè tots s'inspiraran en aquesta regla democràtica que és la norma de Catalunya. No hi ha aquest perill, no pot ésser-hi, perquè hi ha coses que els fets de la vida les fan impossibles, i una Catalunya amb un règim de tirania d'un poder personal, no és possible, no és viable, no el vol ningú, ningú el podria acceptar. Es tracta d'encaixar un règim nou, i per a fer

això tots estem d'acord en portar el nostre concurs i el nostre esforç, però no volguem veure ja en començar l'aurora de la nostra llibertat figures de poders personals, que són fantasmes d'imaginacions febriles, no hi pot ésser, això, ni és ni serà mai. No hi haurà en cap cas una resistència de les institucions catalanes a la voluntat del poble. No hi haurà aquests Parlaments indissolubles que alguns temen. Indissoluble o molt difícil de dissoldre era el règim monàrquic que pesava damunt Catalunya; aquest sí que costava de dissoldre! En canvi, el nostre Parlament es dissoldrà quan sigui hora i de la mateixa manera el Govern i el President actuaran d'acord amb la voluntat popular. Sense aquesta arrel, sense aquesta saba, no podrien viure, i seran fidels a la llei de la seva vida. Que hi hagin dintre de la Constitució nostra, amb una llei que vingui després, fórmules, normes del funcionament del Poder executiu, no és cap cosa inacceptable, no és cap cosa absurda, i ho trobem en altres Estats, però estic ben segur, estic convençut, que dintre de la Constitució ni fora de la Constitució, en la doctrina i en els fets, serem tots fidels a la norma catalana, a la norma liberal i a la norma democràtica. Perquè al nostre poble no se li pot parlar de poder personal. Al nostre poble hi ha hagut homes que han encarnat, que han simbolitzat els ideals de la nació, i aquest caràcter els ha enfortit, els ha fet com uns concentradors d'energies i aquesta energia ha servit pel bé i el progrés del nostre poble. Hi ha hagut homes d'aquests en tots els camps, en totes les classes. S'ha dit que de la pagesia catalana ha sortit la fusta millor pels homes de Catalunya; de la pagesia i d'altres classes socials surten els governants, surten els polítics, surten els homes eminents de Catalunya i tots fills de la nostra terra, fills de la nostra ànima, tots tenen aquest mateix sentit democràtic i liberal que per nosaltres és imprescindible. Jo crec que és un greuge, una injustícia; crec que mai un patriota eminent es pot convertir en un poder personal. Són poders polítics, són poders populars, són poders democràtics que es concentren i s'unifiquen amb el cos i l'ànima d'un home, i això no és pas contrari a la democràcia; que la democràcia no solament és la força de les masses, no és solament una força de volum, és també intel·ligència, és també sentiment, i aquesta intel·ligència i aquest sentiment troben en els homes, en els caràcters individuals, la seva expressió més alta i més fecunda. Jo voldria, doncs, esvair aquest temor que batega en els bancs d'enfront. Tenen por de no sé quins tirans, ni sé de quin despotisme; Parlament indissoluble, President amb poder personal. Allò que eren realitats en l'Espanya monàrquica, ja no existeix a la Catalunya republicana; són fantasmes que fan veure la passió i la por. No hi poden ésser aquests poders, aquests despotismes! Nosaltres podem admirar, respectar, venerar, les figures dels patriotes de Catalunya, però sempre, ells els primers, seran fidels a la llei que dicti la terra. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a consumir un segon torn. ¿En contra o a favor del dictamen?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Quasi, senyors Diputats, després dels nombrosos vots particulars que

hem presentat en aquest títol, em sembla que sobra la pregunta amable de la Presidència, perquè els vots particulars que hem presentat modifiquen totalment l'estructura d'aquest títol III de la nostra Constitució interior.

He de començar primer expressant el nostre goig per quasi la primera coincidència que hem tingut amb la Minoria de Lliga Catalana en proposar ells que sigui fet un sol debat de totalitat per aquests dos capítols. Nosaltres, que sempre ens hem mostrat partidaris d'abreujar el més possible les discussions i de prescindir en el possible de debats de totalitat, també coincidim en aquest punt de vista. Creiem que tot el que fa referència a la Presidència de la Generalitat i a la Constitució del Consell Executiu, l'hem de discutir conjuntament, i, per consegüent, també renunciem a aquest segon debat de totalitat.

Quan parlava aquí el senyor Rovira i Virgili expressant els grans avantatges d'aquest règim presidencialista, novíssim, que ens estava exposant, nosaltres teníem el dubte de si nosaltres mateixos érem catalans o xinesos. Perquè sortir a aquestes hores un home de la documentació en Dret constitucional del senyor Rovira i Virgili, dient que el règim presidencialista és una cosa novíssima i és el summum de la democràcia, ens deixa realment astorats.

El Sr. CASANOVES: En una forma mixta.

El Sr. RUIZ I PONSETI: A aquest sistema precisament em refereixo.

El Sr. CASANOVES: No ha dit que fos presidencialista pur, potser ens pren la V. S. per xinesos a nosaltres!

El Sr. DURAN I VENTOSA: «¡ Con manteca está peor! »

El Sr. RUIZ I PONSETI: En allò que fa referència als grans avantatges dels règims presidencialistes, jo, que sols els conec d'una manera teòrica i de lluny, cedeixo l'honor de parlar-ne al nostre estimat company Comorera, que els ha sofert de prop, que ha estat víctima immediata d'un règim presidencialista, i tindrà ocasió d'explicar-vos alguns dels seus avantatges.

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. CASANOVES: Política americana? A veure si tenim conflictes internacionals!

El Sr. RUIZ I PONSETI: Abans d'entrar a la discussió d'aquest títol ja ens hem vist obligats a al·ludir moltes vegades aquesta figura de poder superior que nosaltres denominem «Poder personal» del President de la Generalitat que estem estructurant dintre d'aquest Estatut Interior. Em refereixo a la discussió que varem tenir a l'entorn de l'article 33 i també de l'article 34 del Projecte, ja aprovats per la Cambra, i en les quals ja es començava a atribuir amb la complaença de la Lliga Catalana unes facultats tan dictatorials al President de la Generalitat que nosaltres ens varem veure en el cas de protestar i varem haver de sofrir la derrota natural a què ens porta la ínfima quantitat dels nostres vots. Realment, aquelles qualitats extraordinàries que eren purament de la posició que ara adopteu en redactar aquest títol III, la facultat que ja heu donat al President de la Generalitat de suspendre d'una manera indefinida la vida del Parlament; és a dir, de deixar tan temps com vulgui el Govern de Catalunya sense Parlament, que això és el que en el fons ha quedat redactat en

l'article 3.º en no voler acceptar una petita modificació que nosaltres proposàvem...

El Sr. CASANOVES: S'ha de reunir obligatòriament dues vegades l'any el Parlament.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ja vàrem dir en discutir l'article 33, que donada la forma en què quedava redactat, si d'aquí a cinc anys el President de la Generalitat no vol convocar eleccions immediates, haurà expirat la vida d'aquest Parlament i no en naixerà altre d'una manera automàtica. I per consegüent, la persona que sigui President d'aquí cinc anys, per deficiències de redacció que nosaltres ja vàrem assenyalar des d'un principi creient que es tractava d'un oblit, però que després vàrem veure que no era un oblit perquè us vàreu negar a acceptar la nostra esmena; d'aquí a cinc anys, repeteixo, la persona que sigui President de la Generalitat podrà deixar a Catalunya sense Parlament.

També en ocasió de l'article 34 ens vàrem queixar d'aquest poder personalíssim que s'atribuïa al President de la Generalitat i de què essent ell fill del Parlament fos ell el que proposés la dissolució del propi Parlament. No tenim dret certament a ressucitar ara la discussió a l'entorn d'aquests articles, encara que si tenim el dret de lamentar la derrota que vàrem haver de sofrir en cada un d'ells.

Passem a veure com ha quedat estructurada aquesta Presidència i aquest Consell Executiu, que entre els dos formen el Poder executiu de la Generalitat. Ens hem de queixar novament — i ja són tres o quatre les vegades que ens hem hagut de queixar en el curs d'aquest debat — del retrocés continu en el que fa referència a l'esperit democràtic que està sofrint aquest Projecte d'Estatut Interior en totes les etapes de la seva formació; és a dir, que cada vegada que s'ofereix alguna modificació, sempre és en sentit de retrocés, sempre en sentit reaccionari.

En el Projecte de la Comissió Jurídica Assessoria, i per una sola vegada en el curs d'aquest debat, ens hi trobem amb una cosa bona. En el Projecte, la Comissió Jurídica Assessoria es limita quasi bé a transcriure l'article 14 de l'Estatut Exterior i a afegir una petita modificació, que era el que realment donava esperit a aquesta Presidència de la Generalitat. Ens referim a què en el moment d'arribar a aquest punt difícil de la delegació de facultats executives, es reduí a afegir un concepte, el qual deia que el President de la Generalitat podria delegar temporalment, però no parcialment, les seves atribucions. I aquí acaba el Projecte de la Comissió Jurídica en el que fa referència a això.

El Projecte Lluhi, molt més liberal en aquest punt del que haveu presentat ara vosaltres, tampoc era suficientment liberal, perquè ja implicava un retrocés respecte a la Comissió Jurídica Assessoria. Ens referim a la que fa referència a l'article 45 d'aquest Estatut, que ja indicava que el President de la Generalitat podia delegar temporalment, però no parcialment, les seves facultats com a Poder executiu; però després en l'article següent feia una enumeració de les facultats delegables. I en aquesta enumeració, els que varen redactar el que nosaltres anomenem «Projecte Lluhi», ja se'ls hi va anar quelcom la mà, perquè feien una llista relativament llarga de les facultats delegables, que potser ha estat copiada en el Projecte que ara estem discutint.

Deia ja que, en cas de delegació, quedaven reser-

vades al President: 1.º Les funcions de representació i facultat de reemprendre en tot moment la delegació feta. D'acord. 2.º El nomenament i separació del Consellers i també podrà nomenar Consellers sense Departament. En part d'acord i en part en desacord; però l'acord podria subsistir. Nosaltres creiem que la facultat de nomenar i destituir Consellers, no hi ha cap inconvenient en què sigui atribuïda al President de la Generalitat, inclús en el cas de delegació; però aquest nomenament de Consellers sense Departament ho considerem absolutament innecessari. 3.º La designació de Directors generals i dels altres càrrecs polítics i de Govern. Considerem que en cas de delegació, és inadmissible que aquesta funció quedi vinculada al President de la Generalitat que ha delegat les seves funcions executives, i una de les principals funcions executives de Govern és precisament el nomenament dels càrrecs polítics auxiliars, d'aquests càrrecs polítics immediats a les Conselleries, que es nomenen Directors generals o com sigui i creiem que és facultat executiva essencialíssima el poder-se rodejar del personal que hagi de treballar en contacte immediat amb els Consellers, i el lliurar aquesta funció executiva a una persona que per altra part es fa quasi en absolut irresponsable...

El Sr. CASANOVES: Es a proposta del Consell, si no recordo malament.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En respondre a aquesta petita interrupció del President de la Comissió, he de dir-li que en el curs del debat constitucional ens hem trobat diverses vegades amb una interpretació de paraules com ara, que es diu que es creu que serà a proposta del Consell Executiu, però aquestes interpretacions no aconseguim que constin en la llei escrita i nosaltres aquestes declaracions demanem...

El Sr. CASANOVES: Em permet una interrupció? Es diu en l'article 46: «Tercer: La designació de Directors i nomenament per altres càrrecs polítics de Govern a proposta del Consell Executiu.»

El Sr. LLUHI (*Adreçant-se al senyor Casanoves.*): Parlava del dictamen que vaig presentar jo i té raó, car en aquell això no hi constava.

El Sr. PRESIDENT: Parlen molts Diputats i al senyor Ruiz i Ponseti l'afecten molt les interrupcions. Pot continuar la V. S.

El Sr. RUIZ I PONSETI: De totes maneres, era ara que l'article 45 diu el mateix que abans, i segurament per un oblit de la Comissió que el President de la Generalitat delega temporalment, però no parcialment, i jo entenc que tal com queda redactat el Projecte no delega de cap manera, perquè l'únic que fa, de fet, tal com està estructurat, és deixar d'assistir a les sessions del Parlament. En quant a les demés funcions segueix acaparant-les, segueix l'enumeració que consta en l'article 46, que és el que segueix a aquest i que senta un principi que nosaltres considerem excellent, però que queda completament anul·lat pel text de l'article. Jo us diré una cosa que ja altres vegades ho hem hagut de fer constar en el curs d'aquest debat: que per sort nostra les Corts Constituents espanyoles varen fixar en l'Estatut Exterior que el President de la Generalitat quedaria dimitit el dia en el qual li manqués la confiança del Parlament; si els catalans no tingués-

sim aquesta garantia que ens han donat les Corts Constituents espanyoles, amb l'esperit que ha infiltrat la Comissió a aquest Estatut Interior, jo tinc la seguretat que l'Estatut Interior diria que el President de la Generalitat seguirà essent President de Catalunya, encara que li manqui la confiança del Parlament. Lamento que els nostres drets com a ciutadans els haguem d'anar a cercar a Madrid, però ja ens hi hem trobat varies vegades en el curs d'aquest debat.

En quant al que fa referència — i en això dissentim del punt de vista sustentat pel senyor Ventosa — al nomenament de Consellers pel President de la Generalitat, nosaltres no tenim inconvenient, per no haver-hi cap atac a la democràcia en aquest punt, perquè estem convençuts que a fi de què les crisis de Govern es puguin tramitar d'una manera normal i eficient ha d'ésser una persona responsable la que faci les consultes i els tràmits previs als nomenaments de Consellers.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de la Lliga : Això ho ha dit el senyor Rovira.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Em permet, senyor Ruiz i Ponseti ? Jo no he dit que fossin nomenats pel Parlament, sinó d'acord amb les normes que aquest estableix. A cadascú el que sigui seu.

El Sr. PRESIDENT : Ja ho dirà el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Nosaltres creiem que el President de la Generalitat ha de tenir personalitat per a escollir els Consellers que es nomenen, però d'acord amb les normes i costums imposades a tots els països, o sigui, que el Parlament aprovi o reprovi, i en això estem d'acord amb el dictamen de la Comissió. Precisament aquest punt de vista no té res a veure amb les delegacions, perquè ja se sap que en el cas que hi hagi crisi no hi haurà delegacions, i llavors serà el moment de què el President de la Generalitat representarà les uncions executives.

Deia el senyor Rovira i Virgili que nosaltres, en parlar d'un Poder personal que es forma a l'entorn d'aquest títol II i a l'entorn dels dos darrers articles del títol anterior hi veiem fantasmes, hi veïem uns perills imaginaris, i jo voldria dir-li al senyor Rovira i Virgili que aquests fantasmes i aquests perills no són un fruit de la nostra imaginació, sinó que són fruit de la trista experiència que es veu a tot el món, aquests dies precisament.

El Sr. CASANOVES : S'han reventat les Constitucions més democràtiques. Quan ve un poder personal es produeix com un cataclisme i no hi ha Constitució que el resisteixi.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Però els que vulguin sortir de la llei i imposar la voluntat personal als pobles, es veuen obligats a reventar les Constitucions. No els hi donem encara facilitats en la llei escrita perquè el Poder personal s'entronitzi damunt d'un poble. Si nosaltres que som els representants autèntics del poble comencem per a donar a la llei escrita facilitats perquè això es faci, perquè es facin transgressions de la llei, mancarem a la confiança que en nosaltres ha depositat el poble.

Jo també us invitaria — i en això coincideixo

en absolut amb les darreres paraules del senyor Ventosa i Calvell — a què penseu millor en l'estructuració que aneu a donar a aquest títol III, perquè de la redacció definitiva que tingui aquest títol pot dependre el bon funcionament o el mal funcionament de la nostra autonomia.

Si bé l'esmena ha millorat quelcom la redacció primitiva de la Comissió, és evident que fins en el cas de delegació de funcions del President, queda un nombre excessiu de facultats que resten vinculades en aquesta Presidència irresponsable, i nosaltres som enemics en absolut de totes les presidències i de totes les autoritats de caràcter irresponsable.

I és per això que demanem que s'hauria d'acceptar el nostre vot particular perquè té un caire més liberal sense perdre el caràcter governamental, i s'adapta als temps d'avui, o sigui una cosa que pot ésser plenament acceptada per nosaltres i que coincideix amb les vostres pròpies propagandes del període electoral.

El Sr. PRESIDENT : Havia demanat la paraula el senyor Comorera. El senyor Espanya, ¿vol rectificar ara o prefereix parlar després ?

El Sr. ESPANYA : Crec que seria més convenient conservar l'ordre dels tornos.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Comorera, per a consumir el tercer torn en contra.

El Sr. COMORERA : Com que han passat les hores reglamentàries i jo voldria ésser una mica llarg...

El Sr. PRESIDENT : Tingui en compte el senyor Comorera que no han acabat les hores reglamentàries. No fineixen fins a les nou. La sessió ha començat a les cinc, i són quatre hores les que ha de durar. Això no vol dir que si el senyor Comorera creu que s'ha de deixar la sessió, jo no tinc inconvenient en preguntar-ho a la Cambra. Però a propòsit d'això i d'aquesta suggerència del senyor Comorera, jo he d'advertir als senyors Diputats que he de procurar que en el successiu el Parlament comenci a reunir-se indefectiblement a dos quarts de cinc.

Diversos Srs. DIPUTATS : Molt bé.

Un Sr. DIPUTAT : A les quatre.

El Sr. PRESIDENT : No tinc inconvenient en què sigui a les quatre, però havíem dit a dos quarts de cinc i, per tant, és millor que no pas dir les quatre perquè siguin les cinc. Els senyors que tenen precís i preguntes demanats, en quan no hi siguin a l'hora i hi hagi un Diputat o dos als escons, els passarà el torn de precís i preguntes.

Diverses VEUS : Molt bé.

El Sr. PRESIDENT : De manera que des de demà començaran les sessions a dos quarts de cinc en punt, perquè en el dia d'ahir la sessió va començar a tres quarts de cinc i la Presidència hagué d'esperar-se una estona llarga perquè els Diputats no entraven i ni la premsa ens havia fet l'honor d'acudir.

El Sr. XIRAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Xirau.

El Sr. XIRAU : Només unes simples paraules per a dir al bon amic i company senyor Ruiz i Ponseti que sense intentar desvirtuar en res, ni

contradir, ni oposar-me, ni favorablement ni desfavorablement, al seu parlament, he de dir-li que l'Estatut, al nostre entendre, després de l'esmena a què alludia el senyor Ruiz i Ponseti, entenem que permet la interpretació digna i de pura, de puríssima democràcia.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Jo no he dit que sigui indigne.

El Sr. ESPANYA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA : Procuraré ésser curt, ja que sembla que la Cambra està fatigada i algun senyor Diputat havia demanat que es suspengués la sessió; però de totes maneres entenc que hem d'aprofitar el temps, i, per consegüent, val la pena que un de la Comissió contesti el discurs d'impugnació a la totalitat d'aquest capítol que ha fet el senyor Ruiz i Ponseti.

El senyor Ruiz i Ponseti ha vingut a suposar que aquest Projecte que estem discutint instaura a Catalunya un règim presidencialista; i això és una inexactitud o una equivocació del senyor Ruiz i Ponseti, perquè el règim que instituïm pel nostre Projecte de Constitució és purament parlamentari, amb un President nomenat pel Parlament, amb un President que és responsable davant del Parlament, amb un President que pot ésser destituït pel Parlament, i això és règim parlamentari a tot arreu del món; de manera que em perdonarà el senyor Ruiz i Ponseti que jo li negui la veritat d'aquesta afirmació amb què ha començat el seu discurs. Al senyor Ruiz i Ponseti ja ahir li feia observar que patia d'una obsessió, i la obsessió és de creure que nosaltres donem al President facultats dictatorials. Pel senyor Ruiz i Ponseti tot són facultats dictatorials. El simple fet de donar un dret d'iniciativa al President per a poder convocar el poble de Catalunya en un moment determinat per exercitar el dret de referèndum, creu el senyor Ruiz i Ponseti que això és un poder personal, o un inici de poder personal o una facultat dictatorial del President. Ja ho varem discutir ahir, senyor Ruiz i Ponseti. De cara al poble no hi ha cap poder dictatorial; si inclús el poder dictatorial va en contra de la voluntat del poble. De manera que facilitar el que el poble pugui exercir els seus drets, pugui manifestar la seva voluntat, això, pel contrari, és una facultat que respon a les essències democràtiques, i, per consegüent, és completament contrari a les facultats dictatorials.

L'altre aspecte a què es referia el senyor Ruiz i Ponseti, quant a les facultats dictatorials del President, ens deia: «Es que el President tal com varem aprovar ahir determinats articles del nostre Estatut, podia suspendre indefinidament la vida del Parlament.» Això és absolutament il·lusionari, senyor Ruiz i Ponseti; és una afirmació purament gratuïta. Quan acaba el Parlament, hi ha un plaç determinat per a tornar-lo a convocar. A totes les Lleis electorals existeix aquest termini; de manera que encara que no tinguem nosaltres feta la Llei electoral, ens hem de regir per la Llei electoral vigent i després, quan en fem una, ha de quedar determinat que en un termini curt s'hauran de convocar aquestes eleccions. Nosaltres mai no hem cregut — com no havíem de creure la Ma-

joria d'Esquerra Republicana de Catalunya? —, que en aquest punt hem coincidit amb els Diputats de la Lliga Catalana — que hem de donar al Parlament la facultat de no poder convocar més que a la seva voluntat el nou Parlament. Això no, de cap manera; i és impossible afirmar-ho aquí, és una interpretació equivocada del senyor Ruiz i Ponseti. De manera que quan acabi la vida del Parlament, quedarà ben determinat i ben fixat — resta ja ara ben fixat en la Llei actual, i en la Llei electoral que farà el Parlament hi haurà d'ésser fixat que dintre d'un termini, que més o menys serà el mateix que avui regeix, podrà anar-se a la dissolució del Parlament per mitjà del referèndum.

I ens feia, a més, un altre retret, el senyor Ruiz i Ponseti, i ens deia: «Es que resulta que a mesura que anem aprovant articles i avançant en el camí de la discussió d'aquest Projecte, sofrim un retrocés en l'esperit democràtic.» Jo he de dir-li al senyor Ruiz i Ponseti que res més lluny de la realitat. No existeix aquí retrocés en aquest sentit; és un avançament, un avançament precisament, i el senyor Ruiz i Ponseti ho podria constatar comparant un text amb l'altre, comparant, comparant el text dels articles que figuren en el Projecte. Veuria com és el contrari, perquè en l'ordre dels principis socials hi ha una sèrie de declaracions d'avançament de democràcia, algunes recollides precisament d'esmenes presentades per les VV. SS.; altres, recollint esmenes presentades per Diputats de la Majoria; de manera que en lloc de retrocedir hem avançat en aquest camí. En l'estructuració del Parlament, que és l'altre títol que hem aprovat, també hi ha un avançament de l'esperit democràtic, que és la facilitat que es dona a tots els grups i a les minories perquè puguin presentar vots de desconfiança; hi ha la reducció inclús del nombre d'electors que es necessiten per fer ús del dret d'iniciativa pel referèndum. És a dir, que a mesura que anem avançant més aviat, les modificacions que s'introdueixen són en sentit democràtic i en sentit avançat.

I ara anem a tocar el problema de les delegacions; que és allò que manté més ferm el senyor Ruiz i Ponseti, que és allò que en feia el fonament precisament de la seva impugnació. Realment, ho han explicat abans amb molta eloqüència els senyors Ventosa i Calvell i Rovira i Virgili. El problema de les delegacions és un problema de molta importància, potser el més important que hi ha en el Projecte de Constitució. És important perquè, a més, ens trobem en un cas completament nou. No hi ha cap Constitució al món en què s'instauri un règim de delegació de funcions executives i, naturalment, és una cosa que hem de dibuixar, que hem de crear, i això, com deia molt bé el senyor Rovira i Virgili, hem de procurar fer-ho i fer-ho possible, i creiem nosaltres que hem fet el necessari per arribar a encertar, perquè no hi ha dubte que, tal com ve el Projecte d'Estatut aprovat per les Corts Constituents de la República espanyola, nosaltres no podem pas crear un Poder que sigui distint d'aquell que en el text de l'Estatut Exterior se'ns indica. Nosaltres hem de fugir de crear un Poder moderador, perquè crear un Poder moderador a l'ombra d'una delegació de funcions executives fóra no complir realment amb el nostre deure, perquè resultaria que d'una manera equivocada, sense haver-ho volgut el poble de Catalunya, sense haver estat aprovat per la Diputació provisional de la Generalitat que va

votar precisament aquell Projecte d'Estatut i sense haver-ho aprovat a les Corts Constituents, instauraríem un Poder moderador. que si l'hagués volgut el poble de Catalunya i les Corts Constituents de la República, s'hauria dit simplement: hi haurà un Poder moderador. De manera que de Poder moderador no en podem crear; no hi ha més que un Consell Executiu i un President, que en el Projecte primitiu d'Estatut, o sigui el de Núria, per a distingir-lo de l'aprovat per les Corts Constituents, es deia que el President de la Generalitat era el Cap del Consell Executiu. Des del moment que hi ha un President que pot delegar funcions executives, no tenim més remei que aplicar-ho i ho hem fet en la forma que hem cregut més convenient, després, naturalment, d'una sèrie de reunions de majoria, perquè la majoria havia de tenir el seu criteri i a la Comissió haviem d'aportar-hi l'esperit de la majoria, i per això s'ha modificat el text del Projecte de Constitució, acceptant les esmenes a què feia referència la V. S. I deia el senyor Ruiz i Ponseti: És que una delegació d'aquesta naturalesa no delega res, el President de la Generalitat no delega res perquè conserva una sèrie de facultats, volent dir que ho conserva tot. No, en l'article 46 estan ben determinades quines són les facultats que delega; són les que es reserven precisament el Cap i els membres del Consell Executiu; és a dir, totes les funcions de Govern, la facultat de decidir totes les qüestions polítiques del país, la facultat de formació de Projectes de Llei, la resolució de tots els problemes que hi hagi en la vida del país. Tot això precisament són les funcions essencials d'un Poder executiu, i això resta reservat al Consell Executiu i al Cap del Consell Executiu. L'única intervenció del President és la que pugui presidir el Consell Executiu. ¿Es que si li haguéssim negat aquesta facultat, no hauríem fet precisament del President de la Generalitat un Poder moderador? ¿Es que una delegació suposa una renúncia absoluta de funcions executives? No seria pas lògic que un President de la Generalitat que pot reprendre en qualsevol moment les funcions executives no sapigués tan sols com actuar el Consell Executiu, els problemes que hi hagi pendants. No, és necessari cercar un nexe d'unió del President amb el Consell Executiu, i, ¿quin altre nexe hi podia haver més que la facultat de presidir aquelles reunions del Consell Executiu sense prendre part en les decisions? ¿Es que la funció purament de Govern no és la de decidir? Si el President de la Generalitat no intervé per res per a decidir, ¿no li hem negat precisament aquella facultat de què el Consell Executiu sigui dependent d'ell i no estigui lliurat a la seva voluntat? Nosaltres creiem que davant aquest problema difícilíssim hem encertat, perquè essent un problema de naturalesa tan delicada haviem d'arribar a un criteri. D'aquí ve que la majoria, existint divergències, hagi tingut les seves reunions i hagi per últim arribat a una unanimitat de criteri, amb uniformitat de pensament, i aquest és el pensament que ens ha fet acceptar aquestes esmenes que vénen a modificar el primitiu dictamen de la Comissió. Jo pregaria al senyor President que, donat l'avançat de l'hora, volgués suspendre aquest debat.

El Sr. PRESIDENT: Jo estic disposat a suspendre la sessió, però quan anava a fer-ho, la V. S. ha demanat per parlar.

El Sr. ESPANYA: Em semblava que hauria

semblat una desatenció al senyor Ruiz i Ponseti, el no contestar.

El Sr. PRESIDENT: Resta suspesa aquesta discussió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari donarà lectura a una esmena presentada a l'apartat primer de l'article 2.^a

Un Sr. SECRETARI (*Llegeix*): «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de sotmetre a l'aprovació de la Cambra la següent esmena al dictamen de la Comissió d'Hisenda sobre autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona.

A l'article 2.ª, apartat 1.er del primitiu dictamen, que queda suprimit en el dictamen actual, sigui mantingut, autoritzant-se per tant, a l'Ajuntament de Barcelona, per augmentar fins a 0'15 per litre de cervesa l'impost sobre la mateixa.

Palau del Parlament, 6 d'abril del 1933.

Signen els senyors J. Lluhi i Vallescà, J. Balart, J. Mora, A. Xirau i F. Viadiu.»

Lectura del dictamen de la Comissió de Governació sobre la proposició de Llei relativa a la pròrroga del mandat dels Regidors

Reunida la Comissió de Governació sota la presidència del senyor Jaume Simó i Bofarull, actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch, i amb assistència dels Vocals senyors Arnau, Barrera, Espanya, Fontbernat, Sol, Vidal i Guardiola, Comorera i Folch, ha procedit a estudiar la Proposició de Llei que amb data 27 de gener de l'any en curs presentà la Minoria d'Unió Socialista referent a la pròrroga del mandat de Regidors, acordant per majoria no aprovar dita proposició, i així ho proposa al Parlament; i per unanimitat ha acordat que l'extrem d'aquella que es refereix a la creació del carnet d'identitat obligatori mereix significar al Govern de la Generalitat que el reculli per a realitzar-lo quan es presenti la seva oportunitat.

Barcelona, 6 d'abril del 1933. — El President, Jaume Simó i Bofarull. — El Secretari, Joaquim Bilbeny i Bosch.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre L'Assemblea Agrícola de Lleida.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.
4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.
5. Discussió del dictamen de la Comissió sobre la proposició de Llei relativa a la pròrroga del mandat dels Regidors.

(*S'aixeca la sessió a tres quarts de nou de la vetlla.*)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

referent a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Municipis

Article 1.º Per a l'adopció de l'acord d'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris i els acords imposant exaccions municipals dels Ajuntaments en la primera sessió convocada per aquest objecte, serà necessària la majoria absoluta dels Regidors que formen la Corporació. Si a la primera sessió no hi concorren el nombre de Regidors necessaris per a prendre l'esmentat acord, es podrà convocar una nova sessió per a dos dies després expressant la causa de la convocatòria, i en ella serà vàlid l'acord d'aprovació dels Pressupostos i de les referides exaccions pres

per la majoria dels Regidors assistents a la sessió.

Article adicional. — Els acords compresos en l'article anterior i que fins avui estaven subjectes a la condició d'un quòrum podran ésser ratificats pels Ajuntaments respectius durant el corrent mes d'abril amb subjecció a les normes de la present Llei. Dins dels tres dies següents a la ratificació, l'Alcaldia els trametrà al Govern de la Generalitat amb les manifestacions o reclamacions que s'hagin pogut formular.

Palau del Parlament, 6 d'abril del 1933.

